

МЕТА

ЧАСОПИС ЛЬВІВСЬКОЇ АРХИЄПАРХІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Христос рождається! Славимо Його!

РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ БЛАЖЕННІШОГО СВЯТОСЛАВА

Високопреосвященним і Преосвященним Архієпископам та Митрополитам, боголюбивим єпископам, всечесному духовенству, преподобному монашеству, возлюбленим братам і сестрам, в Україні та на поселеннях у світі сушим

Ви ж знаєте ласку Господа нашого Ісуса Христа, що задля вас став бідним, будши багатим, щоб ви його вбожеством розбагатили. 2 Кор. 8, 9

Христос рождається! Славимо Його!

Дорогі в Христі!

Сьогодні ми знову ділимося невимовною радістю святого Різдва, яка наповнює серце кожного віруючого. Божий Син став одним із нас, взявши собі за матір Діву з Назарета. Син предвічного і всемогутнього Бога, Творця всього видимого і невидимого, народився в бідному вертепі та особисто зазнав всієї людської нужди. Це не тільки історичний факт, подія давно минулих років, а й наша дійсність. У цій події, що сталася у Вифлеємі Юдейському понад дві тисячі років тому, ми пізнаємо безмежну Божу любов до всього роду людського на всі часи: «Бог бо так полюбив світ, що Сина свого Єдинородного дав, щоб кожен, хто вірує в Нього, не загинув, а жив життям вічним» (Ів. 3, 16).

Споглядаючи новонародженого Спасителя в бідному вертепі, у яслах на сні, ми відчуваємо, наскільки Божа мудрість перевершує мудрість людську. У світі різдвяної зорі сила, слава і багатство, що походять від людини, виглядають порожніми, минушими та малозначущими. Христос, Син Божий, задля нас став убогим і немичним, відмовився від небесної слави, щоб народитися як останній серед людей – нужденним, що немає де голови приклонити, як співає наша колядка: «...не в царськїм палаті, а поміж бидляти...» Він задля нас «стає бідним, будши багатим, щоб ми Його вбожеством розбагатили» (пор. 2 Кор. 8, 9). Приймаючи людську нужду і неміч на себе, Син Божий підносить убогу людину до Господньої величі. Примітно, що саме вбогі пастушки в околицях Вифлеєма стали першими адресатами цієї спасенної благовісті, яку і нам сьогодні сповіщає ангел Господній: «І ось вам знак: Ви знайдете дитя сповите, що лежатиме в яслах». І вмить пристала до ангела велика сила небесного війська, що хвалила Бога й промовляла: «Слава на висотах Богу й на землі мир людям його вподобання» (Лк. 2, 12-13). У Різдві немов відбувається обмін дарами: Бог сходить із неба на землю, щоб людина вийшла на небо; Син Божий стає вбогим, щоб збагатити людину.

Коли нині живемо у світі, де жадаба матеріального збагачення нерідко

переростає, за словами Святішого Отця Франциска, у «нове ідолопоклонство грошам», а в «економіці проявляється великий брак уваги до людини, що зводить людську істоту лише до однієї з її потреб – споживання» (Радість Євангелія, 55), ангел Різдва скеровує своє послання саме до вбогих і закликає їх, а разом і нас прославити Бога, в якому вмішене справжнє і вічне багатство людини. Будучи з'єднаними з Христом, «в якому сховані усі скарби мудрості і знання» (Кол. 2, 3), християни постають перед світом «як бідні, які багатьох збагачують; як ті, що нічого не мають, а все посідають!» (пор. 2 Кор. 6, 10). І ось у Різдві те багатство – життя з Богом і в Бозі – приходить до нас і стає джерелом нашої радості і надії, якими ми обдаровуємо одне одного.

Попри злидні і випробування сьогодення, маємо визнати, що насправді існують різні види бідності – духовна, культурна, освітня, цивілізаційна і аж тоді – матеріальна. Убозтво сучасного світу частіше має не матеріальний, а духовний характер. Нинішні «скоробагатки» в Україні переважно є бідніші – і духовно, і культурно – за жебраків. І ця духовна убогість, тобто віддаленість сильних цього світу від Бога, нерідко спричиняє соціальну несправедливість, згубне використання влади, корупцію та зловживання ресурсами, даними для загального блага.

У такій ситуації не достатньо, щоб багаті призначили частину крихт зі свого стола як певну допомогу убогим. Потрібна переміна людського серця, яке допустило б до себе Боже світло і Божу благодать. Бо хто вважає себе рятівником бідних, а не несе Бога – той пропонує порожні ідеології, які лише використовують злидні людини з політичною метою і, насправді, не здатні їх усунути. За таких обставин бідні ставатимуть ще біднішими, а багаті далі наживатимуться. Лише той, хто стане багатим Богом, зможе преобразити власне життя та сприяти побудові справедливого суспільства, у центрі якого стоятиме людина, а не прибуток; загальне добро, а не егоїстичні інтереси окремих груп чи кланів.

У Різдві Христос нас усіх робить багатими, насичує і підносить з усіх видів бідності, бо Він народжується у Вифлеємі для того, щоб кожному людину зробити своїм братом чи своєю сестрою – дитиною Божою, учасником вічних Божих благ. Ось чому Різдво – свято загальнолюдської солідарності, коли особа не багата, позбавлена «золота-дарів» цього світу, збагачує багатьох своїх ближніх «ціннішим даром» – «вірою серця і широю любов'ю», як про це співаємо в наших колядках.

Дорогі в Христі! Щоб гідно святкувати Різдво, ділімося з убогими – всякого виду бідності – тим багатством, яке ми, віруючі люди, посідаємо, насамперед духовними дарами, а відтак і матеріальними благами. Нехай прадідівська коляда, яка вітає Царя в бідному вертепі, буде для нас Божим заповітом наближатися до вбогих і збагачувати їх скарбами нашої святої віри. Похилиймося над Христом, присутнім у наших нужденних братах і сестрах, даючи їм відчуті близькості Бога, який огортає кожного своїм безмежним милосердям і своєю безумовною любов'ю. Завітаймо з колядою до наших воїнів у місяць їхнього перебування – чи то в домівах, до яких вони повернулися після виконали святого обов'язку захисту Батьківщини, чи у військових частинах, чи на фронті. Навідаймося до постраждалих від бойових дій, приймімо до свого серця біль убогого та потребуючого – так ми прийнемо Христа із Пресвятою родиною, збагатимо наш дім, родину та суспільство невичерпними Божими скарбами, «яких ані міль не точить, ані злодії не викрадають» (Мт. 6, 19-20). До цього кличе нас свята Церква, коли співає: «Приготуймося нині духом і поспішімо зустрінути чистими очима і добрими ділами Того, хто своїм чудесним народженням схотів прийти до своїх. Він народжується у Вифлеємі, щоб нас, позбавлених райського життя, зі свого милосердя, знову до нього ввести» (Стихира з Вечірні Неділі перед Різдвом).

Дорогі браття і сестри, зі широкого серця бажаю кожному з вас, від наймолодшого до найстаршого, від найбагатшого на Божі дари до найбіднішого, в Україні і на поселеннях, справжньої радості дітей Божих, смачної куті, веселих свят Різдва Христового та шасливого, мирного і благословенного нового року!

Христос рождається! Славимо Його!

† СВЯТОСЛАВ

Дано в Києві, при Патріаршому соборі Воскресіння Христового, в день Святих преподобномученика Стефана Нового та мученика Іринарха, 11 грудня 2017 року Божого

• СІЧЕНЬ •
2018 РОКУ БОЖОГО
• ЧИСЛО •
139 / 1

ЗАВЕРШЕНО ПЕРЕДРІЗДВЯНІ РЕКОЛЕКЦІЇ ДУХОВЕНСТВА ЛЬВІВСЬКОЇ АРХІЕПАРХІЇ

3 понеділка (11 грудня) по четвер (14 грудня) в Реконекційно-відпочинковому центрі «Світлиця» у Брюховичах відбувся шостий – останній – тур реконекцій для священнослужителів Львівської архієпархії УГКЦ. Реконектантом був ієромонах Юстиніан Чину братів менших (францисканців).

Духовенство Львівської архієпархії щороку бере участь у передріздвяних реконекціях, що відбуваються декількома турами для максимальної зручності організації та відвідування.

ВЛАДИКА ВОЛОДИМИР ВІДВІДАВ М. ЯРЕМЧЕ

13 грудня Преосвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архієпархії, відвідав Реконекційно-відпочинковий дім ім. Митрополита Андрея Шептицького у м. Яремче, яким опікується Львівська провінція Чину Найсвятішого Ізбавителя. У співслужінні протоігумена Андрія Рака та ієромонахів ЧНІ владика звершив тут Архієрейську Божественну Літургію з нагоди храмового празника. Богослуження відбулось у каплиці святого апостола Андрія Первозваного при Реконекційно-відпочинковому домі.

На святі були присутні багато гостей зі Львова, Івано-Франківська, хор з м. Надвірна, місцеві жителі.

КРУГЛИЙ СТІЛ «МОДЕЛІ ДОПОМОГИ НА ШЛЯХУ ІНТЕГРАЦІЇ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІШЕНИХ ОСІБ»

12 грудня в головному корпусі Національного університету «Львівська політехніка» відбувся круглий стіл на тему «Моделі допомоги на шляху інтеграції внутрішньо перемішених осіб», організований спільними зусиллями університету та БО «Карітас України».

У цьому заході, важливому та актуальному в українських реаліях, взяв участь і виголосив привітальне слово Преосвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архієпархії УГКЦ. Виходячи з духу передріздвяного часу, архієрей гарно і влучно порівняв внутрішньоперемішених осіб, їхні сім'ї, до нелегкої долі Пресвятої родини: святого Йосифа і Пречистої Діви Марії. Єпископ наголосив, що вони також були своєрідними «транзитними» людьми, чи сучасною мовою – переселенцями. Вони йшли, вони шукали місця для поселення, ночівлі і, зрештою, народження Ісуса. У Вишлесті їх спочатку не прийняли, бо місцеві мешканці мали певні настороження щодо прибульців. Їх не прийняла жодна родина, хоч потім, напевно, жаліли, адже могли стати свідками й учасниками народження Христа, а сам їхній дім міг стати яскинею: «Вони, напевно, потім думали собі: «Якби ми знали...»

«Ця конференція є власне тим місцем, щоб нас просвітити в цих питаннях, щоб ми були як ті, що знали, як вийти назустріч цим людям», – сказав на завершення свого слова владика.

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ РАЗОМ З ПОМІЧНИКАМИ «РУКИ ДОПОМОГИ» ЗАВІТАВ ДО ДІТВОРИ

18 грудня помічники святого Миколая – капелани та волонтери місії «Центр опіки сиріт» Львівської архієпархії УГКЦ – роздали подарунки для 60-ти багатодітних малозабезпечених сімей м. Львова, сімей, де батько загинув у зоні бойових дій, а також для дітей-сиріт, які розпочали самостійне життя поза інтернатом.

Усі запрошені родини взяли участь у Божественній Літургії у Гарнізонному храмі святих апостолів Петра і Павла (м. Львів, вул. Театральна, 11). Для найменших аніматори підготували святкову програму з іграми та сценкою про життя святого угодника. На завершення гостей чекав солодкий та смачний сюрприз, а волонтери-помічники св. Миколая під час цього роздали подарунки та різдвяні кошики соціальним сім'ям.

Останнім пунктом були відвідини малечі, яка в цю ніч перебувала у дитячій лікарні. Радості не було меж, діти із захопленням колядували «Ой хто, хто Миколая любить».

Джерело: kapelanstvo.info

Недільного дня 10 грудня в районному Народному домі м. Пустомити відбулася урочиста академія «Я вибираю віру...», присвячена 125-річчю від дня народження Патріарха Йосифа (Сліпого). Вшанувати ювілей Патріарха прийшло духовенство, представники влади та численні вірні.

Духовне слово про тернистий життєвий шлях Ісповід-

ника віри виголосив Високопреосвященний владика Ігор, Архієпископ та Митрополит Львівський.

Мистецьку програму виконали солісти, хор та камерний оркестр лауреата національної премії України імені Тараса Шевченка, Заслуженої академічної капели України «Трембіта» під керівництвом заслуженого діяча мистецтв України Миколи Кулика. Ведучою була заслужений працівник культури України Марія Христинич.

Усім присутнім на урочистій академії було роздано «Заповіт» Блаженнішого Патріарха Йосифа, підготовлений Релі-

гійним товариством «Свята Софія» для українців-католиків (Рим).

Подячне слово виконавцям мистецької програми виголосив о. Юрій Чудяк, декан Пустомитівського деканату, настоятель парафії Успення Пресвятої Богородиці у м. Пустомити. Організаторами цієї програми виступили парафія Успення Пресвятої Богородиці та фундація «Андрей». Автор проекту та втілення – Михайло Перун, організатор – о. Юрій Чудяк. Захід відбувся за підтримки пана Андрія Жидачека.

Джерело: прес-служба фундації «Андрей»

Митрополит Львівський Ігор очолив св. Літургію в соборі св. Софії у Римі

У неділю, 17 грудня, Високопреосвященний владика Ігор, Архієпископ і Митрополит Львівський, звершив Божественну Літургію у прокатедральному соборі св. Софії в Римі. З ним співслужили о. Андрій Солецький та о. Любомир Филипчак.

Роздумуючи під час проповіді над Євангелієм від Луки, в якому Христос розповідає притчу про великий бенкет, владика наголосив, що земні блага не повинні ставати людям перешкодою до Царства Небесного. «Наш Спаситель порівняв перебування у вічності з чудовим бенкетом. Ми також запрошені до щасливої вічності. Бог нас усіх там чекає, і це запрошення повинне стояти нам перед очима і бути тут, у житті, на першому місці. Так, нам потрібні «поле і воли», одруження,

гроші, але ці речі не повинні стати для нас перешкодою у здобуванні вічного щастя», – наголосив митрополит.

Після завершення богослужіння архієрей долучився до святкування дня святого Миколая разом з громадою собору.

Джерело: прес-служба товариства «Свята Софія»

У Львові освячено пам'ятний знак «Знесінчанам – борцям за волю України»

щеннослужителів і поважних гостей, представників міської та обласної влади.

На кінець Архієрейської Божественної Літургії владика Ігор вручив подячні грамоти багатьом активним парафіянам і фундаторам храму. Адміністратор о. Зіновій Хоркавий від імені повіреної йому громади висловив щире подяку Високопреосвященному Митрополиту за постійну батьківську опіку, за пам'ять та увагу до життя цієї парафії і загалом цілого району Знесіння.

По завершенні молитви громада вірних процесійно разом з духовенством перейшла до скверу, що знаходиться неподалік храму між вулицями Молочною та Потелицькою, де відбулося церемонія відкриття і Чин освячення пам'ятного знаку «Знесінчанам – борцям за волю України», встановленого громадою мешканців Знесіння.

Джерело: Львівська архієпархія УГКЦ

Високопреосвященний владика Ігор, Архієпископ і Митрополит Львівський, відвідав 22 грудня, на свято Непорочного Зачаття святою Анною Пречистої Діви Марії, храм Пресвятої Богородиці – Володарки України у м. Львові. Хоч ця парафія святкує свій престольний празник в останню неділю серпня, свято Непорочного Зачаття Пресвятої Богородиці є особливим для громади храму: 22 грудня 2000 року Блаженніший Любомир, тодішній Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви, освятив храм. Відтоді щороку цей день парафія святкує як другий храмовий празник.

З нагоди свята до храму завітало багато свя-

Дияконське рукоположення Романа Гордія та Олексія Васьківа

13 грудня, в день пам'яті святого всехвального апостола Андрія Первозванного, у Архикатедральному соборі святого Юра Високопреосвященний владика Ігор, Архiepіскоп і Митрополит Львівський УГКЦ, уділив дияконські рукоположення піддияконам Роману Гордію та Олексію Васьківу.

Архiepерейську Божественну Літургію митрополитові співслужили сотрудники собору

та запрошене духовенство. У проповіді Високопреосвященний владика пригадав присутнім постать апостола Андрія, його життя і мученицьку смерть як добрий приклад християнина. По завершенні богослуження він привітав новопоставлених дияконів, бажаючи їм чесного і чистого служіння, та закликав усіх вірних молитися за добре священство.

11 грудня у Львівській духовній семінарії Святого Духа відбулася остання в цьому році зустріч Інституту постійної формації духовенства Львівської архiepархії УГКЦ. Захід був присвячений темі душпастирства молоді в контексті різноманітних викликів і пропозицій сучасного світу. Цю тему для священників представив о. Ростислав Пендюк, голова Патріаршої комісії у справах молоді УГКЦ. У зустрічі взяв участь також і Преосвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архiepархії.

У своїй доповіді о. Ростислав наголосив, що основною характеристикою сучасних суспільств і культур є швидкий процес змін і перетворення. І це є великим викликом як для загалом усієї Церкви, так і для кожного парафіяльного душпастиря зокрема. У сучасних реаліях супровід молоді вимагає виходу за рамки упереджень. З молоддю потрібно зустрічатися там, де вона перебуває, пристосовуватися до її часу та темпу життя. Молодь очікує серйозного ставлення до себе. Тому «вихід» священника у світ молодих

У Гарнізонному храмі відкрито відреставровані фрески

У Гарнізонному храмі святих апостолів Петра і Павла у Львові завершилася реставрація фресок Франциска Григорія Екштайна, що тривала з 2015 року за участю міжнародної команди спеціалістів Академії мистецтв Кракова та Львова. 15 грудня відбулася офіційна церемонія відкриття фресок склепіння вівтарної частини. Фрески були виконані 300 років тому. Вони – єдина робота цього маєстро, що збереглася у Львові.

Груднева зустріч Інституту постійної формації духовенства

людей вимагає готовності провести з ними час, щоб вислухати історії з життя, бути уважними до їх радості, надії, смутку і тривоги, та прикласти максимум зусиль, щоб розділити ці почуття. Молоді люди шукають довірених осіб, які в змозі висловити співчуття і запропонувати їм підтримку, а також можуть їм допомогти визначити їхні можливості. В той же час, молодь не повинна відчувати ні найменшого натяку, ніби її за щось осуджують.

Також доповідач наголосив, що сучасна молодь є інакша. Вона не відносить себе до представників приниженого класу або до соціальної групи, яку слід захищати; також вона не вважає, що є пасивним одержувачем пастирських програм або діяльності. Більше того, багато з них хочуть бути активними учасниками в процесі змін, що відбуваються вже сьогодні. Молоді люди є провідними персонажами в запровадженні інновацій вже на початковому рівні.

На закінчення о. Ростислав дав священникам основну пораду: багато слухати, мало говорити – молодь має знати і відчувати, що вона важлива.

Нагадаємо, що зустрічі Інституту постійної формації духовенства Львівської архiepархії УГКЦ відбуваються раз на місяць в приміщенні Львівської духовної семінарії Святого Духа (вул. Хуторівка, 35) і є обов'язковими для всіх священників і дияконів архiepархії.

На фресках зображені чотири сторони світу, які представляють різні групи людей, що стоять довкола земної кулі. Ця алегорична ілюстрація пов'язана з основним зображенням, виділеним в окрему раму «Святий Павло – апостол народів». Про це свідчить також напис латинською мовою поруч з особою апостола, де говориться: «Щоб ти ніс Мое ім'я перед народами та царями» (Діян. 9, 15).

На цей момент відреставровано 360 квадратних метрів площі склепіння храму, вартість робіт склала 3 млн. гривень. Наступний етап реставрації заплановано на 2018 рік.

Щира подяка реставраторам зі Львова та Кракова, а також усім меценатам та парафіянам храму, адже завдяки нашим спільним зусиллям можна знову побачити красу барокових картин та ефект ілюзійністського малярства.

Капеланство.info

ПРЕЗЕНТАЦІЯ МОНОГРАФІЇ «СВЯТОСЛАВ ГОРДИНСЬКИЙ: ТВОРЧИСТЬ ЗА ПІВСТОЛІТТЯ»

6 грудня відбулася презентація монографії Христини Берегової «Святослав Гординський: творчість за півстоліття», в якій розкрито мистецьку творчість еміграційного періоду українського художника, графіка, мистецтвознавця, поета, перекладача, журналіста Святослава Гординського. Захід відбувся у Дзеркальному залі палацу Потоцьких (м. Львів, вул. Коперніка, 15).

Серед інших, презентацію відвідали Високопреосвященний владика Ігор, Архiepіскоп і Митрополит Львівський, та Преосвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архiepархії УГКЦ.

ДЕНЬ ВОЛОНТЕРА В «КАРІТАСІ» ЛЬВОВА

3 нагоди Дня волонтера, що відзначався 5 грудня, у приміщенні БФ «Карітас-Львів УГКЦ» (вул. Франка, 9) зустрілись волонтери соціального служіння парафіяльних «Карітасів». Зустріч пройшла у теплій і невимушеній атмосфері, де кожен мав можливість розповісти про свої досягнення, успіхи, а також про труднощі.

Зустріч традиційно розпочалася спільною молитвою. Директор «Карітасу» м. Львова о. Андрій Сенейко подякував волонтерам за їхню жертвовність і служіння, зазначивши, що волонтери є тим світлом для світу, що дає надію людям у складних життєвих обставинах. Волонтери змінюють світ на краще, діляться добром і примножують його.

Менеджер з комунікацій Любомира Бурка провела презентацію на тему «Віра», яка є фундаментом у діяльності волонтера. Це віра в себе, в своїх ближніх, в друзів; віра в те, що добро і любов є невід'ємною частиною нашого життя.

Заступник директора Ольга Момот зосередила увагу волонтерів на плануванні у 2018 році. Все, що не вдалось реалізувати цьогоріч, залишається актуальним у наступному. Кожен записав свої мрії, а потім в ігровій формі озвучив ці мрії. Разом також переглянули відео, яке змонтував волонтер Василь Рій про літній оздоровчий відпочинок у Карпатах.

У грудні волонтери соціального служіння анонсували підготовку до «Різдвяної коляди» та збірки «Трьох царів», що йде лише на соціальні потреби.

Повідомила Любомира БУРКА,
менеджер з комунікацій
БФ «Карітас-Львів УГКЦ»

УРОЧИСТА АКАДЕМІЯ «Я ВИБИРАЮ ВІРУ...» У ХРАМІ РІЗДВА ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ У ЛЬВОВІ

У неділю, 17 грудня, в храмі Різдва Пресвятої Богородиці (пр-кт Червоної Калини, 70) відбулася урочиста академія, присвячена 125-річчю від дня народження Ісповідника віри Патріарха Йосифа (Сліпого). Духовне слово про постать Патріарха Йосифа виголосив диякон Михайло Нич.

Мистецьку програму виконали солісти, хор та камерний оркестр Лауреата національної премії України імені Тараса Шевченка, Заслуженої академічної капели України «Трембіта». Диригував заслужений діяч мистецтв України Микола Кулик, а вела програму заслужений працівник культури України Марія Христинич.

Протягом урочистої академії прозвучали два нові музичні твори Мирослава Волинського: «Заповіт» на тексти Патріарха Йосифа у поетичному переспіві Анни Волинської та «Не покидав тебе я, Україно» на слова Галини Архитко.

Усім присутнім було роздано «Заповіт» Блаженнішого Патріарха Йосифа, підготовлений Релігійним товариством «Свята Софія» для українців католиків (Рим).

Подячні слова учасникам та виконавцям мистецької програми «Я вибираю віру» промовив о. Михайло Гарват, священник парафії Різдва Пресвятої Богородиці, та Михайло Перун, директор фундації «Андрей».

Організаторами академії виступили парафія Різдва Пресвятої Богородиці, громадська організація «Зарваницька ініціатива» та фундація «Андрей». Автор проекту та втілення – Михайло Перун, організатор – о. Орест Фредина, парох храму Різдва Пресвятої Богородиці.

Прес-служба фундації «Андрей»

КАТЕХИТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ «КАТЕХИЗАЦІЯ НА СХІДНИХ ТЕРЕНАХ УКРАЇНИ»

У Київській Трьохсвятительській духовній семінарії відбулася катехитична конференція під назвою «Катехизація на східних теренах України», організована заступником голови Патріаршої катехитичної комісії с. Луїзою Цюпою, СНДМ для катехитів Києво-Галицької митрополії УГКЦ. Учасниками конференції стали майже 30 осіб з екзархатів та Київської архієпархії УГКЦ. Мета конференції – поглибити знання учасників заходу з тих аспектів християнської віри, які вони через своє служіння навчатимуть людей. Для цього фахівцями певних галузей богослов'я проводилися навчальні семінари. Також представники екзархатів УГКЦ та Київської архієпархії УГКЦ прозвітували про стан катехитичного служіння в їхніх місцях.

Почалася конференція в п'ятницю, 15 грудня, о 18:00 Вечірню. Далі о 20:00 відбулася початкова зустріч учасників, під час якої вони мали змогу познайомитися та розпочати свою програму. Сестра д-р. Луїза Цюпа, СНДМ та прот. ліц. Петро Жук виголосили до учасників привітальні слова.

У суботу, 16 грудня, після Божественної Літургії, відбулося відкриття конференції, на якому виступила с. д-р Луїза Цюпа, СНДМ. Відтак розпочалися семінари для учасників на теми: «Святе Письмо в катехитичному служінні» – проводив о. ліц. Роман Островський, префект семінарії з навчальної частини; «Літургійна катехизація» – проводив Данило Галадза; «Катехизм для молоді «Ми йдемо з Христом» – проводив Назар Дуда. Після обіду учасники виступили зі звітами про стан катехитичного служіння в себе на місцях, після чого відбулося обговорення цього питання з організаторами конференції. Також прот. Василь Чудійович представив літургійні напрацювання цьогорічного Синоду Єпископів УГКЦ.

У неділю, 17 грудня, після Утрені та Божественної Літургії, відбулося спільне читання та роздумування над Святим Письмом – «Lectio Divina». Після цього учасники, розділившись на групи, опрацьовували питання стосовно стану катехитичного служіння на парафіях й отримали змогу подати свої пропозиції, які будуть передані на Синод Єпископів УГКЦ у 2018 році, а саме:

- 1) Які конкретні заходи відбуваються в парафії для втілення в її життя Катехизму УГКЦ «Христос – наша Пасха»?
- 2) Назвати п'ять найважливіших пріоритетів у катехитичному служінні на найближчі 10 років та запропонувати механізми їх втілення;
- 3) Подати три найважливіші для обговорення пропозиції для Синоду Єпископів 2018 року, головною темою якого буде катехизація.

Після цього конференція «Катехизація на східних теренах України» завершилась, а учасники роз'їхались до місць свого служіння.

Катехитичне служіння в Католицькій Церкві втілює слова Христа апостолам: «Ідіть, отже, і зробіть учнями всі народи... навчаючи їх берегти все, що Я вам заповідав» (Мт. 28, 19-20). Воно служить навчанням основних правд віри і християнського життя, тому є дуже важливим аспектом діяльності Христової Церкви, особливо в Україні, велика частина населення якої після 70 років окупації атеїстичним режимом втратила справжнє розуміння християнської віри та Церкви, а також, живучи в сучасному глобалізованому світі, опинилася під впливом різних ідеологій, що суперечать правдивій християнській вірі.

За матеріалами Департаменту інформації УГКЦ

Глава УГКЦ у Рівному: «Лише любов і безліч добрих діл є необхідними в будівництві та відродженні вільної і незалежної України»

У день святого Миколая Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав освятив прокатедральний собор святого Миколая Луцького екзархату УГКЦ в місті Рівному. Співсвятителями були владика Ігор, Архієпископ і Митрополит Львівський, владика Василій, Архієпископ і Митрополит Тернопільсько-Зборівський, владика Богдан, секретар Синоду Єпископів УГКЦ, владика Йосафат, екзарх Луцький, владика Михайло, екзарх Одеський, владика Василь, єпарх Коломийський, владика Віталій (Скоморовський), єпископ Луцької дієцезії Римо-Католицької Церкви.

Під час проповіді Предстоятель УГКЦ насамперед привітав вірних і все духовенство зі святом одного з найбільш улюблених святих Христової Церкви, а також зі святом освячення нового прокатедрального собору.

За словами Блаженнішого Святослава, ми сьогодні знаємо святого Миколая через його діяльну любов, таку любов, якою любить нас Господь Бог. Святий Миколай як знак, символ, благовісник втіленої в добрі діла Божої любові, присутній у всіх наших храмах. «Тому сьогоднішнє свято є святом, яке запрошує нас не боятися любити, а запрошує нас теж відкрити, що ми є люблені Богом і покликані виконувати дві найважливіші заповіді любові – до Бога і до свого ближнього», – наголосив Блаженніший.

Місто Рівне, вважає Глава УГКЦ, сьогодні отримало чудовий дар від святого Миколая, – дар, який ми тільки з часом вповні зможемо оцінити, відкрити і збагнути. Освятивши храм, ми вклали у престол мощі ще одного Миколая – Волинського Чудотворця. У престолі навіки також спочинуть мощі священномученика Миколая Чарнецького, який був

21 грудня відбулося звітно-виборче засідання Ради у справах душпастирської опіки при Міністерстві оборони України. Представниками УГКЦ в Раді є керівник Департаменту військового капеланства Патріаршої курії УГКЦ владика Михайл (Колтун) і заступник керівника Департаменту о. Любомир Яворський.

Основною метою засідання були вибори нового голови та секретаря Ради. У результаті голосування головою Ради у справах душпастирської опіки при Міністерстві оборони України було обрано владика Михайла, а секретарем – пастора Василя Хімича, відповідального від Всеукраїнського союзу об'єднань евангельських християн-баптистів. Важливо зазначити, що голова Ради у справах душпастирської опіки при Міністерстві оборони України стає радником Міністра оборони на громадських засадах.

У своєму слові до представників різних конфесій, що входять до Ради, новообраний голова – владика Михайл – наголосив на важливості консолідації у спільній справі служіння українським військовим. Злагоджена діяльність є основою для продуктив-

єпископом нашої Церкви тут, на Волині...

«Цей храм буде часом і простором об'явлення божественної любові. Кожен потребує зможе сповнитися всіма дарами, яких потребує. Але водночас святий Миколай запрошує нас любити не словом, не язиком, а ділом та істиною. Ми сьогодні справді можемо сказати собі і людям, що ми є християни лише тоді, коли навчимося діяльної любові», – переконував Предстоятель.

Живемо нині в часі війни. «Остання ніч, – з прикрістю зауважив Глава Церкви, – сколихнула наші серця тривожними звітками про нові жахливі обстріли на фронті. Там нині горять будинки і гинуть люди. Сьогодні Україна кровоточить, вона є зраненою. Хто може зцілити рани сучасної України? Ми можемо відповісти: лише Божа любов. Ми бачимо, як у час війни люди мають велику спокусу перетворитися на тих, хто ненавидить усіх, веде, як це ми бачили в українській політиці, війну всіх проти всіх». При цьому проповідник пригадав слова праведного митрополита Андрія Шептицького, який сказав, що ненависть ще нічого доброго не збудувала.

«Тому може стверджувати, що постать святого Миколая і цей новозбудований храм – це ключ до перемоги. Бо ім'я Миколай означає «переможець народу». Лише любов'ю можна перемогти зло. Лише любов, помножена і засвідчена безліччю добрих і безкорисливих діл для блага ближнього, є необхідним елементом будівництва і відродження вільної і незалежної України», – вважає Блаженніший Святослав.

Владика Михаїла (Колтуна) обрано головою Ради у справах душпастирської опіки при Міністерстві оборони України

ної праці задля миру в Україні, підтримки українського війська та розвитку Служби військового духовенства.

Крім того, під час зустрічі було підбито підсумки діяльності Ради у 2017 році та заплановано завдання на новий 2018 рік. Основну увагу буде приділено впровадженню закону про Службу військового капеланства. А зараз уже триває робота над організацією різдвяного концерту для військовослужбовців, учасників АТО та їхніх сімей.

Довідка: Рада у справах душпастирської опіки при Міністерстві оборони України діє з 2009 року і є представницьким міжконфесійним консультативно-дорадчим органом, що діє на громадських засадах при Міністерстві оборони України. Діяльність Ради ґрунтується на засадах рівності, поважного ставлення до внутрішніх настанов і традицій усіх релігійних організацій, які офіційно діють в Україні.

Владика Михайл (Колтун) обраний головою Ради вдруге: військовий єпископ УГКЦ уже очолював Раду у 2011 році. Секретарем Ради п'ять років був о. Любомир Яворський.

Прес-центр Департаменту військового капеланства Патріаршої курії УГКЦ

Блаженніший Святослав закликав засновувати при монастирях «ШКОЛИ МОЛИТВИ»

Брак спілкування і брак взаєморозуміння – саме така загальна тенденція існує зараз у суспільстві. Візьмемо для прикладу молодь, яка тепер активно спілкується у віртуальному світі. Однак ця тенденція є небезпечною і для монастирів, оскільки богопосвячені особи можуть перейняти цей дух. Щоб уникнути цієї небезпеки, нам потрібно будувати сопричастя в спільнотах богопосвяченого життя та відкритість до діалогу. Про це і говорив Глава УГКЦ Блаженніший Святослав 21 грудня, під час щорічної зустрічі з монашеством у Патріаршому домі у Львові.

Владика Михайло (Бубній), голова Патріаршої комісії у справах монашества, у коментарі для Департаменту інформації розповів про завдання таких зустрічей: «На завершення року богопосвячені особи щоразу зустрічаються з Блаженнішим Святославом, щоби підсумувати рік, який ми пережили, і щоб поділитися переживаннями і духовним досвідом протягом цього періоду. Крім того, для нас важливо почути від Предстоятеля напрями для розвитку на наступний рік».

На думку Глави Церкви, основне завдання монашества – бути синами і дочками молитви, тобто вчити інших молитися і навіть засновувати при

монастирях «школи молитви». «Мета «шкіл молитви» – ділитися досвідом молитви з вірними, які приходять до нас. Навіть більше – запрошувати їх до монастиря і до молитви. Крім цього, самим пережити цей досвід молитви і досвід спілкування з Богом», – пояснив владика Михайло.

За його словами, Блаженніший Святослав наголошував не на слові «школа» (тобто не на тому, щоб садити дітей за парту), але на слові «молитва». Монастирі мають відчинити двері для того, щоб люди могли молитися з монахами і почерпнути духовний досвід, який плекають у монастирях.

«Ми дякуємо Главі Церкви за те, що він завжди залишає місце у своєму календарі на завершення року на цю зустріч з монашеством та з вищими настоятелями богопосвячених осіб. Разом ми старалися знайти причини наших труднощів. Тож зараз бачимо їх у кризі життя в спільноті та брак плекання єдності в ній», – наголосив голова Патріаршої комісії у справах монашества.

Торік учасники зустрічі говорили про розвиток УГКЦ у Центральній, Південній та Східній Україні в справі євангелізації та допомозі тим, хто страждає від війни.

За матеріалами Департаменту інформації УГКЦ

Глава УГКЦ: «Той, хто думає, що у своєму житті щонебудь здобув сам, є немудрий»

Щоб досягнути успіху, потрібна співпраця з Богом, із Тим, Хто є джерелом усякого добра, Хто є джерелом нашого життя. Про це говорив Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав у 26-у неділю по Зісланні Святого Духа в монастирі сестер Пресвятої родини у Львові під час проповіді до вірних. Проповідник відзначив, що сьогоднішнє Євангеліє, яке ми чуємо, розповідає про безумного багача... Властиво, це є Боже Слово про справжню мудрість, – Боже Слово, яке хоче зробити нас не тільки багатими, не тільки успішними в земному житті, а й мудрими.

За словами Предстоятеля, у книгах Старого Завіту ми можемо знайти глибокі повчання про те, що справді потрібна мудрість, аби щось здобути в цьому житті, – потрібна праця. «Але та мудрість здобування полягає в тому, – наголосив Блаженніший Святослав, – що тільки своєю власною силою, власним зусиллям людина не може бути успішною. Щоб досягнути успіху, потрібна співпраця з Богом, із Тим, Хто є джерелом усякого добра, Хто є джерелом нашого життя. Той, хто думає, що він у своєму житті щонебудь здобув сам, є немудрий. Бо не знає, звідки походить усе те, що він має».

«Проте, – продовжив Глава Церкви, – потрібна ще й інша мудрість – мудрість споживати, використовувати те, що дав Господь Бог. Ця мудрість полягає в тому, що те, що Господь Бог тобі дав, це тільки завдаток, аванс. Те, що ти сьогодні маєш, є лише знаком Божої любові до тебе і наче закликом, що Бог має для тебе щось значно краще і більше, ніж те, що ти сьогодні здобув і маєш у своїх руках».

Ця євангельська думка, відзначив Блаженніший Святослав, до всіх нас каже, що все те, що ми сьогодні маємо, є лише знаком, символом Божої любові до нас, є лише завдатком на блага вічні...

У наших особистих зусиллях, повчав Предстоятель, у нашій праці можемо пережити подібні спокиси і подібні питання, як цей безумний багач з Євангелія. «Для того щоб навчити людину правильно здобувати все те, що ми сьогодні можемо отримати, і щоб це не втратити, один з найкращих сучасних вчителів святих Ігнатій Лойола сказав фразу: молися так, ніби все залежить тільки від Бога, але працюй так, ніби все залежить тільки від тебе. До речі, ці слова дуже любив Блаженніший Любомир і повторював їх усім, хто приходив до нього».

«Саме в тій співпраці з Божими дарами, які ми сьогодні маємо, є секрет мудрості та успіху, зміст того всього, що ми сьогодні посідаємо. Також тут прихована мудрість, щоб не втратити все те, що ми маємо», – додав проповідник.

Під час Архиєрейської Літургії, яку очолив Блаженніший Святослав, сестра Марія склала вічні обіти.

Департамент інформації УГКЦ

СУДОЧИНСТВО УГКЦ ПРЕЗЕНТОВАНО В РИМІ
13 грудня в Римі (Італія) відбулася міжнародна наукова конференція з канонічного права під назвою «Quaestiones Quaedam: два роки з набрання чинності Motu Proprio Mitis & Misericors Iesus». Організаторами конференції виступив Папський східний інститут.

Серед доповідачів конференції були владика Дімітріос Салакас, екзарх-емерит Грецької греко-католицької Церкви, владика Ганна Алван, куріальний єпископ Маронітського патріархату Антіохії (Ліван), о. д-р Хосе Хірамель, голова Трибуналу Верховного Архієпископа Сиро-Малабарської Церкви, о. д-р Лешик Адамович, судовий вікарій Люблінської архидієцезії Римо-Католицької Церкви (Польща).

Від УГКЦ з доповіддю на тему «Трибунали Української Греко-Католицької Церкви після реформи подружніх процесів 2015 року: практичні аспекти і виклики на майбутнє» виступив о. д-р Віталій Токар, суддя Трибуналу Верховного Архієпископа УГКЦ. У своїй доповіді о. Токар представив систему і структуру судочинства УГКЦ до і після реформи, проаналізував зміни, які відбулися в УГКЦ після набрання чинності Motu Proprio Mitis & Misericors Iesus, окреслив практичні труднощі та виклики, які стоять перед церковними трибуналами.

В конференції взяли також участь Надзвичайний і Повноважний Посол України при Святому Престолі і Суверенному Мальтійському Ордені Тетяна Іжевська, о. ліц. Роман Дутчак, судовий вікарій Тернопільсько-Зборівської архієпархії, ліц. Андрій Ханас, суддя Львівської архієпархії УГКЦ, студенти канонічного права Української папської колегії св. свшмч. Йосафата. Заключне слово робочих засідань мав монс. Піо Вітторіо Пінто, декан Апостольського Трибуналу Римської Роти.

Андрій ХАНАС,
суддя Трибуналу Львівської архієпархії УГКЦ

СВЯШЕНИК УГКЦ СТАВ ЧЛЕНОМ КОМІСІЇ У СПРАВАХ МІГРАНТІВ КОНФЕРЕНЦІЇ КАТОЛИЦЬКИХ ЄПІСКОПІВ ШВЕЙЦАРІЇ

Нещодавно католицькі єпископи Швейцарії зібралися в бенедиктинському абатстві в місті Енгельберг (кантон Обвальд) на звичайну асамблею, на якій обговорювали важливі теми життя локальної Церкви та голосували за нові призначення до різних комісій Конференції. Цього разу швейцарські єпископи голосували за членів Комісії у справах мігрантів, до складу якої також ввійшов о. Назарій Заторський – священик УГКЦ, який опікується громадами Цюриха, Женеви та Лозанни, є членом Пресвітерської ради та Колегії єпархіальних радників Паризької єпархії УГКЦ, навчається на доктораті у Фрібурзькому католицькому університеті та допомагає у душпастирстві Римо-Католицькій Церкві Швейцарії.

Поміж темами, які обговорювали єпископи, було питання проекту «No-biilag», який може зашкодити єдності країни. Також владика вибрали делегата, який поїде на підготовчу зустріч Синоду 2018 року в Римі, що буде присвячений темі молоді. Крім того, швейцарські єпископи видали послання німецькою мовою стосовно Amoris Laetitia – папського Посинодального послання про любов у сім'ї. Під час конференції єпископи також зустрілися з Апостольським нунцієм у Швейцарії Томасом Галіксонем.

Джерело: служба комунікації Паризької єпархії
Довідка: Конференція католицьких єпископів Швейцарії складається з 11 членів: правлячі єпископи 6 дієцезій та їхні єпископи-помічники, абат монастиря Айнзидельна та абат монастиря Сан-Моріс. Конференція має чотири звичайні асамблеї на рік.

Мандруючи Інтернетом

ПАПА ФРАНЦИСК: САТАНА – ХИТРИШИЙ ВІД НАС, СЛІД ОСТЕРІГАТИСЯ СПІЛКУВАННЯ З НИМ

Сатана – це зло, а не «міланська мряка». «Це не якась розпилена речовина, а особа», – підкреслив Папа Франциск у вступі до восьмого випуску передачі «Отче наш», яка вийшла в ефір 13 грудня на телеканалі «Tv2000» Італійської єпископської конференції.

Спілкуючись із падуанським священиком о. Марко Поцца, Святіший Отець наголосив: «Із сатаною не можна вступати в діалог, бо якщо починаєш вести з сатаною діалог, ти пропав, бо він хитріший від нас, тому збиває тебе з ніг, закручує тобі голову, й ти пропав».

За словами Папи Франциска, сатана має своє ім'я та прізвиське й намагається входити до наших домівок. «Він завжди прикидається люб'язним з нами. З нами – священиками, єпископами – він є ввічливим, входить, і можемо скінчити зле, якщо вчасно не зорієнтуватися», – наголосив Святіший Отець.

Джерело: Радіо Ватикану

У ШВЕЦІЇ КАТОЛИЦЬКИЙ ЄПІСКОП І ПЕРШИЙ КАРДИНАЛ – ЛЮДИНА РОКУ

Часопис «Fokus» обрав шведом 2017 року кардинала Андерса Арбореліуса – ординарія Стокгольмської дієцезії, яка охоплює всіх католиків країни. Папа Франциск ввів єдиного католицького єпископа Швеції до грона Колегії кардиналів 29 червня 2017 року.

Кардинал Андерс Арбореліус став першим кардиналом в історії Швеції та першим від часів лютеранської Реформації католицьким єпископом шведського походження. Він народився 1949 року в протестантській сім'ї, а 1969 року повернувся до католицизму, вступивши через два роки до кармелітського монастиря в Норрабі. У 1979 році став священиком, а 1998-го призначений Стокгольмським єпископом. Католицька Церква у Швеції нараховує приблизно 150 тисяч вірних різного етнічного та обрядового походження.

Часопис «Fokus» щороку проголошує шведа року. Для малої церковної спільноти Швеції – однієї з найбільш секуляризованих країн світу – щорічний вибір є великим визнанням. Кардинал Андерс Арбореліус в інтерв'ю для Радіо Ватикану зазначив: «Мене іноді запитують, чи я справді є шведом, бо вважають, що ним неможливо бути, якщо ти католик, священик, єпископ і кардинал. Я задоволений номінацією та вважаю часопис дуже сміливим з огляду на те, що вони дали мені цю відзнаку. Це свідчить про те, що Католицька Церква дедалі більше стає справді шведською дійсністю та частиною культури шведського суспільства».

Редакція мотивувала номінацію, пояснюючи, що кардинал Андерс Арбореліус є першим шведом, що отримав кардинальські шати, та людиною, яка від часу свого призначення Стокгольмським єпископом бере активну участь в громадських дебатах країни. Він представляє Католицьку Церкву в країні, ідентичність якої в основному є світською та лютеранською. Як провідник католицької спільноти Швеції, кардинал Арбореліус відіграє важливу роль у сприянні зустрічі між шведами та іммігрантами.

ІТАЛІЯ ТЕЖ ДУМАЄ

ПРО ЗВІЛЬНЕННЯ НЕДІЛЬНОГО ДНЯ

Подібно як поляки, італійці теж стараються обмежити торгівлю по неділях і святах.

Голова Комісії італійського єпископату з питань праці та соціальних проблем підтримав парламентську ініціативу, яка мала би врегулювати це питання ще до Різдва. Суперечливим у цій справі є те, що з цим поданням виступив Рух П'яти Зірок, який визнають популістським угрупованням.

Архієпископ Філіппо Санторо підкреслив, що, підтримуючи цю ініціативу, він не має на увазі якоїсь політичної орієнтованості, його цікавить гідність людини. Праці не можна присвячувати ціле життя, — сказав представник італійського єпископату, нагадуючи, що Церква здавна закликала світ політики обмежити торгівлю по недільних і святкових днях.

Джерело: CREDO

Папа: мистецтво допомагає відчинити двері розуму та серця на справжнє значення Різдва

«Дорогі брати та сестри, приймаю вас на цій зустрічі, яка дозволяє мені виявити вам мою вдячність за участь у концерті «Різдво у Ватикані», дохід від якого буде скерований на фінансування двох проєктів на користь дітей у Демократичній Республіці Конго та молоді в Аргентині. Вітаю та дякую ініціаторам заходу і тим, які будуть виступати завтра ввечері, а також усім, що візьмуть у ньому участь, виявляючи в такий спосіб чутливість до потреб найбільш потребуючих та убогих, які просять про допомогу та солідарність», – так мовив Папа Франциск, приймаючи 15 грудня в Климентинському залі Апостольського палацу у

Ватикані артистів та організаторів цьогорічного благодійного концерту «Різдво у Ватикані».

Далі Святіший Отець зазначив, що Різдво – це празник, який здатний зіграти навіть найхолодніші серця, усунути бар'єри байдужості до ближнього, заохотити до відкритості на інших людей та до великодушного дарування себе іншим. «Саме тому, – продовжив Єпископ Риму, – необхідно також і сьогодні поширювати вістку миру та братерства, властиву Христовому Різдву; потрібно представити цю подію, виявляючи справжні почуття, які її одухотворяють. І мистецтво є надзвичайним засобом, щоб відчинити двері розуму та серця на справжнє значення Різдва. Креативність та талант артистів, з їхніми творами, також з музикою та співом, здатні дійти до глибин людського сумління».

А на закінчення зустрічі Глава Католицької Церкви уділив присутнім та їхнім родинам своє Апостольське благословення та висловив щирі побажання, щоб цьогорічний різдвяний концерт у Ватикані «став нагодою засіяти ніжність, – слово, яке сьогодні часто є забутим! «Насилля», «війна»... – ні, ні, але ніжність, – щоб засіяти ніжність, мир та прийняття, які випливають з вишесказаного».

Джерело: Радіо Ватикану

Папа Франциск: Бог є не лише суворим Батьком, але ніжним Татусем

Центральною темою проповіді Папи Франциска під час св. Меси 14 грудня у каплиці ватиканської резиденції «Дім святої Марти» була Божа ніжність. До роздумів над цим Святішого Отця спонукав біблійний уривок із старозавітної книги пророка Ісаї та уривок із Псалма, прочитаного під час богослужіння: «І його милосердя над усіма його ділами».

Глава Католицької Церкви наголосив на словах пророка Ісаї, що представляє нам Бога в образі люблячого Батька, який розмовляє зі Своєю дитиною, переконуючи її у Своїй допомозі: «Не бійся, Я тобі допомагаю». «Здається, немов Бог прагне заспівати нам колискову, – мовив далі Папа. – Наш Бог здатний до цього. Його ніжність є такою:

Він є батьком та матір'ю. Багато разів Він казав: «Навіть якщо мати забуде свою дитину, Я тебе не забуду». Господь, таким чином, применшується, бажаючи, щоб ми мали до Нього довіря і не боялися звернутись словами «Отче, Татусю...».

Далі Вселенський Архієрей пригадав, що іноді Господь нас карає, але також наближається до нас і нас спасає. Великий Бог стає малим, але при цьому не перестає бути великим. У цій діалектиці «великий-малий» можемо побачити Божу ніжність. За словами Єпископа Риму, празник Різдва, до якого приготуємося, допомагає нам зрозуміти цю істину. Адже Він, великий Бог, стає маленькою дитиною, покладеною в яслах.

«Але де в особливий спосіб проявляється Божа ніжність?» – на це запитання дає відповідь Святіший Отець, зазначаючи, що Бог не лише нам допомагає, але також дає нам обітницю радості, великого врожаю, щоб ми могли прямувати вперед. Він є не лише суворим та справедливим Батьком, але ніжним та милосердним Татусем. Тому кожному із нас слід запитати у себе: «Чи я здатний розмовляти з Господом, як з ніжним Татусем, чи маю страх перед Ним?» А місцем, де в особливий спосіб проявляється Божа ніжність, є наші рани, які Господь зцілює Своїми.

Проректор УКУ Олег Турій отримав державну нагороду Ватикану

Проректор із зовнішніх зв'язків УКУ, директор Інституту історії Церкви д-р Олег Турій відзначений хрестом «За заслуги перед Церквою і Папою». Ця державна нагорода Ватикану є найвищою для мирянина в Католицькій Церкві.

Від імені Святішого Отця нагороду та грамоту вручив Отець та Глава УГКЦ Блаженніший Святослав у рамках посвячення храму Пресвятої Богородиці, що в Патріаршому домі у Львові.

«Дякуємо вам за вашу працю та очікуємо вдвічі більшої!» – привітав Олега Турія Глава Церкви.

Хрест «За заслуги перед Церквою і Папою» (лат. Pro Ecclesia et Pontifice) – державна наго-

рода Ватикану (Святого Престолу), вважається шостою за старшинством нагородою Римо-Католицької Церкви. Цю нагороду заснував Папа Лев XIII 17 липня 1888 року апостольським листом «Quod Singulari Dei Concessu» з нагоди 50-річного ювілею його священничого служіння. Нагорода вручається духовенству, а також світським особам – чоловікам і жінкам, яким минуло 45 років і які мають тривалі (не менше 25 років) заслуги й відзнаки в справі служіння Католицькій Церкві та Святому Престолу.

Джерело: «Живе ТБ»,
Західне бюро

Папа Франциск: місія журналістів належить до найважливіших

Місія журналістів є однією з найважливіших у сучасному світі: вони покликані правильно інформувати, подавати версію фактів, якомога ближчу до реальності, пояснювати складні проблеми в доступній для широкої публіки спосіб, аби знання фахівців могли отримати широке розповсюдження. Такими словами Папа Франциск розпочав свою промову до представників Італійської спілки періодичних видань та Італійської федерації католицьких тижневиків, яких він прийняв у Ватикані 16 грудня.

Святіший Отець зазначив, що в теперішньому часі, що характеризується поспіхом та тривожністю, тяжінням до сенсаційності та перебільшеною емотивністю, виникає нагальна потреба у вірогідній інформації, з перевіреними даними та новинами, що не спрямовані на те, щоб викликати здивування та хвилювати, а, швидше, на те, аби виховувати в читачів здоровий критичний розум, що дозволяє їм ставити належні запитання та робити обґрунтовані висновки.

Середні й малі видання, за словами Папи, найлегше можуть відповідати на ці вимоги, оскільки вони зберігають здорові зв'язки з місцевістю, до якої належать, що дозволяє їм подавати інформацію, не розраховану на великі маси та менш залежну від тиску мінливої моди. До цих видань належать також дієєзальні тижневики. Інтегровані з новими формами цифрової комунікації, ці видання є ефективними й цінними засобами еван-

гелізації, що потребують зусиль як душпастирів, так і всієї християнської спільноти, та підтримки з боку місцевої влади.

«Суспільство також потребує того, – підкреслив Папа, – щоб скрупульозно дотримуватися як права на інформацію, так і права на гідність кожної людини, задіяної в інформаційний процес, аби ніхто не зазнав шкоди за відсутності реальних і докладних доказів відповідальності». Він закликав уникати так званих «гріхів інформації», якими є дезінформація, тобто часткова інформація, наклеп та дифамація. «Це дуже серйозні гріхи, що нищать серце журналіста та завдають шкоди людям», – наголосив Святіший Отець.

На завершення Папа подякував усім присутнім за їхню працю, привітав їх та їхні родини з уже близькими Різдвяними святами та уділив їм своє Апостольське благословення.

Джерело: uk.radiovaticana.va

Папа: Різдво – це чудова нагода встановити мир у своїй душі

Щороку перед Різдвом Святіший Отець приймає працівників Святого Престолу та держави-міста Ватикан, щоб обмінятися святковими привітаннями. На щирий і радісний прийом Його Святість відповів з такою ж любов'ю, благословляючи та обіймаючи зібраних, не відмовляючись сфотографуватись, зокрема, з дітьми, молоддю, похилими віком, адже ватиканські працівники змогли прийти на зустріч з Папою разом зі своїми рідними.

Бурхливі оплески перетворились в абсолютну тишу, коли Наступник святого Петра піднявся на сцену та подякував присутнім за роботу, яку вони виконують у Ватикані, трудячись для добра Церкви. Він вказав, що праця є шляхом святості.

Наступне слово, яке зроби-

лось у серці Папи Франциска, звертаючись до ватиканських працівників, це – родина. «Коли я знаю, що одна з ваших родин переживає кризу і при цьому страждають діти, страждаю також і я», – сказав Святіший Отець, закликаючи батьків ніколи не сваритись у присутності дітей, берегти сім'ю, яка є великим скарбом, адже її створив Господь. Його Святість застеріг перед розпусканням пліток і пересудами, наголосивши на потребі взаємного прощення та вибачення.

Побажавши присутнім радісних і благословенних різдвяних свят, Папа Франциск підкреслив, що Різдво – це чудова нагода встановити мир у своїй душі, заохотивши приготуватись до нього очищенням серця в святій сповіді.

Папа молодшає завдяки роботі

Святішому Отцеві сповнився 81 рік. Видання «Avvenire» пише, що Папа не любить церемоній на свою честь. Так, минулого року з нагоди дня свого народження Франциск запросив групу безпритульних на сніданок у «Домі святої Марти» у Ватикані, де він мешкає. Не виключено, що й цього разу Франциск проведе день подібним чином.

Нагода привітати Папу в день його народження буде на полуденній зустрічі на молитві «Ангел Господній», куди прибувають тисячі людей.

Італійські медіа інформують про побажання для Папи, що надходять із цілого світу. Конференція єпископату Італії написала: «Як єпископи, дякуємо Богові за мудрого пастиря, якого Він нам подарував в особі Папи Франциска, котрого запевняємо у нашій сердечній та вірній близькості».

Телебачення RAI підкреслює, що Франциска привітав також і 90-річний уже вислужений Папа Венедикт XVI, який надалі мешкає у Ватикані.

Торт для «новонародженого», як і щороку, виготовляє кондитерська, розташована поблизу площі св. Петра, по вулиці Борджо Піо. Вона є постійним поставником десертів для «Дому святої Марти».

Президент Болівії Ево Моралес, який зустрічався з Папою на аудієнції кілька днів перед тим, каже, що Франциск «помолодшав». «Так. Усі кажуть те саме. Це завдяки роботі», – відповів Папа Франциск, чий слова процитували журналісти, присутні на тій зустрічі.

Переклад CREDO за: «Gość Niedzielny»

КАТОЛИКИ І ПРАВОСЛАВНІ НІМЕЧЧИНИ ПРО СПІЛЬНІ СВЯТА

«Вшанування Христа разом з Богородицею та всіма святими» – такий документ нещодавно оприлюднила Спільна комісія Німецької єпископської конференції та Німецької православної єпископської конференції. Цей документ є продовженням серії «Літургійний рік у традиціях Сходу та Заходу» та розповідає про свята, які спогадують особливі моменти з життя Ісуса або ж присвячені Пречистій Діві та святам.

«Мова йде про свята, вкорінені в обох традиціях, які часто відзначаються того самого дня. Усвідомлення цього може допомогти православним і католикам в Німеччині в більш промовистий спосіб пережити спільність у вірі», – зазначає митрополит Аугустінос, православний співголова комісії.

Текст був оприлюднений з нагоди свята святого апостола Андрія. «Ми обрали цю дату, бо святий Андрій для Православної Церкви має схоже значення, як його брат Петро – для Католицької», – пояснює католицький співголова, Магдебурзький єпископ Герхард Файге.

АМЕРИКАНСЬКІ ЄПІСКОПИ – ПРОТИ ГЕНДЕРНОЇ ІДЕОЛОГІЇ

20 католицьких єпископів та інших релігійних лідерів написали відкритого листа, в якому висловили стурбованість сучасним рухом, що «прагне накинути фальшиву ідею того, що чоловік може бути чи стати жінкою і навпаки».

Американські релігійні лідери наголошують, що гендерна ідеологія кривить не тільки окремих осіб, але й суспільство загалом, сіючи серед людей замішання і сумніви в самих собі. Ця ідеологія ставить людей перед вибором: або вони будуть поступати всупереч розуму, відкидаючи істину, або ж будуть змушені стати висміяними, відкинутими або бути підданими різним формам репресій.

Як йдеться у листі, особливої шкоди гендерна ідеологія завдає дітям, «коли говорить їм, що може «змінити» їх стать, а потім уділяє їм дозу гормонів, що впливає на їх розвиток, і в результаті, досягнувши дорослого віку, вони можуть стати безплідними».

Релігійні лідери зазначають, що батьки «заслужують на крашу опіку і супровід у цих важливих рішеннях», і закликають працівників національних медичних закладів поважати основоположний принцип медицини «перш за все – не нашкодь».

Відкритий лист був опублікований, серед іншого, на веб-сторінці Католицького єпископату США. Серед підписантів є католицькі єпископи, відповідальні за чотири комісії в єпископаті, що займаються подружжям, сім'єю, релігійною свободою, екуменізмом і міжрелігійним діалогом. Також свої підписи поставили представники 16-ти американських спільнот (в т.ч. православної, англіканської, лютеранської, мусульманської).

Автори і підписанти листа сподіваються, що цей лист дійде до громадської свідомості, покаже, що створіння чоловіка і жінки є добром, а також переконає американське суспільство в тому, що релігія стоїть на служінні істині, інформує «Католицький оглядач» з посиланням на «Catholic Herald».

КАНАДА: ТОТАЛІТАРИЗМ В ІМ'Я ТОЛЕРАНТНОСТІ

Канада запровадила нову форму дискримінації за погляди, відмінні від політкоректності. Тепер роботодавці не отримують дофінансування на угоди про канікулярний підрібок для учнів, якщо вони не надають чинної підтримки абортам, одностатевим зв'язкам та гендерній ідеології. У грудні уряд цієї країни ухвалив новий закон щодо цього. Таким чином, нова політика втілює в кожного, хто підтримує традиційну модель сім'ї та захищає життя ненароджених. Тим часом радикальні проабортні організації мають гарантовану підтримку та розвиток, включно з промоцією в державних ЗМІ.

Канада – не єдина країна, де дискримінують християн через політично-економічний тиск. Схоже, що подібні загострення у законодавстві застосовує Євросоюз, який пригрозив деяким своїм країнам-членам призупинити їхнє право голосу в Раді Європи, якщо вони не ухвалять проабортного законодавства.

Джерело: CREDO

Глибинний смисл ікони Матері Божої Неустанної Помочі

Це зображення може здаватися чужим для очей західної людини. Воно не представляє нам звичного образу Марії, делікатної панни з опущеним додолу зором. Її впевнений та серйозний погляд і децю загострені риси обличчя привертають нашу увагу. Застають нас зненацька неточні пропорції фігур. За зростом Ісус є немовлям, але має риси обличчя дитини трохи старшого віку.

Цей образ написаний у традиції візантійського обряду Східної Церкви. Образ створений у такому стилі, який не має на меті подати вишуканий сценарій чи особу – увага зосереджена на духовній красі. Образ цей не є реалістичним зображенням тільки тому, що митець прагне виразити щось більш достойне, ніж будь-що інше на світі. Він має форму дверей. Приємно дивитися на гарні двері, але хто ж хотів би тільки стояти і дивитися? Ми бажаємо відкрити їх і увійти. Двері можуть бути привабливі або не надто привабливі, але вони залишаються все ж лише дверима, крізь які ми повинні увійти до нового світу.

Митець, керуючись тим, що ніхто з людей не знає, як виглядають Марія та Ісус, і що неможливо збагнути Їхню святість лише за допомогою слів чи образів, виразив красу Богоматері та Її Сина і смисл, який Вони несуть, за допомогою символів.

Що бачиш, коли дивишся на цей образ? Найперше бачиш Марію, адже Вона домінує на зображенні. Вона дивиться

Погляд Марії скерований на тебе, але на руках Вона тримає Ісуса. Ікони, виконані у візантійському обряді, ніколи не зображають Марії без Ісуса, адже саме Він є центральним пунктом нашої віри. Дивлячись на образ, усвідомлюємо, що Божа Мати може допомогти нам з неба.

Ісус теж одягнений в царські шати. Тільки цар мав право носити туніку зеленого кольору, червоний пояс і золотий плащ, котрий ми бачимо на іконі.

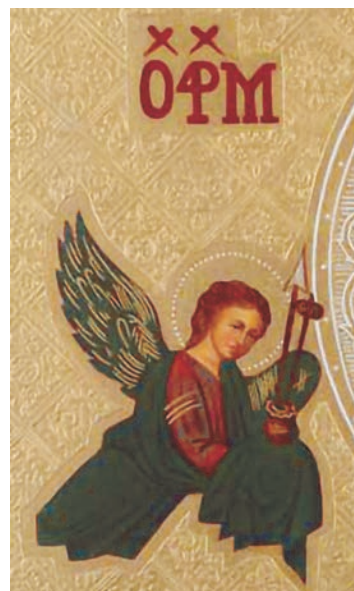
Восьмикутна зірка була додана до ікони, правдоподібно, митцем пізнішого часу з метою представлення Марії як зорі, яка провадить до Ісуса. Для зміцнення цього символу ліворуч від зірки вміщено оздоблений хрест

Літери над головою Богоматері грецькою мовою означають слова: «Матір Божа». Ініціали грецькою мовою біля Дитятка Ісуса та німб, прикрашений хрестом, вказують, що це – «Ісус Христос».

Ісус не дивиться на нас, на Марію чи на ангелів. Навіть тоді, коли Він притуляється до своєї Матері, погляд Його звернений в напрямку чогось, чого ми не бачимо, чогось, що спровокувало Його втекти до матері. Внаслідок цього у Нього навіть злітає взуття з однієї ноги, а сам Він припадає до Матері, шукаючи в неї безпеки та любові.

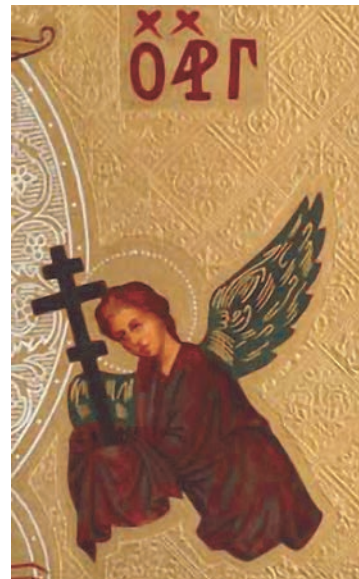
Що ж могло так налякати Дитя – Сина Божого? Відповідь на наше запитання дають нам постаті, які ми бачимо по обидва боки Ісуса і Марії. Грецькі літери вказують на те, що ними є архангели Гавриїл і Михаїл. Вони, замість того,

щоб нести арфи і флейти слави, несуть знаряддя Христової смерті. Ліворуч Михаїл тримає посудину, наповнену

жовцю, яку воїни подали Ісусові на хресті, спис, що ним пробито Його серце, і тростину з губкою. Праворуч Гавриїл несе хрест і чотири цвяхи.

Ісус побачив, яка доля чекає Його. Це терпіння і смерть. Хоча Він є Богом, але не перестає бути також і людиною, тому лякається жахливого майбутнього. Ісус втікає до

своєї Матері, знаходить у Ній підтримку у страшній хвилі, і це повторить ще не раз впродовж усього свого життя, а також і в часі смерті. Марія не може забрати з Нього тягар, але може дати любов і потіху.

Чому Марія так уважно дивиться на нас замість того, щоб дивитися на свою Дитину, яка потребує допомоги? Її погляд запрошує нас до того, щоб ми відкрили для себе цей образ та біль, присутній у ньому. Її погляд говорить нам, що ми повинні так само втікати під Її захист, як це зробив Ісус.

Її руки не переплітаються із затисненими від страху рученятами Її Сина, а залишаються відкритими, тим самим запрошуючи нас теж покласти свої руки на її долоні. Також бачимо, що руки Ісуса є в руках Марії – а це означає, що Ісус усі ласки зсилає на людей через свою Матір.

Марія знає, що в нашому житті теж є багато небезпечних та сповнених страху моментів, і що ми потребуємо когось, в кого можемо знайти розраду в терпінні і тоді, коли нами опановує страх. Вона дарує нам ту саму любов і потіху, яку дарує Ісусові. Вона радить не зволікати, а бігти до Неї негайно, як це робить Ісус. Бігти маємо так швидко, щоб ми навіть не думали про наш зовнішній вигляд, коли біжимо. Важливо якнайшвидше добігти до Неї. Отож, чому зволікаєш?

Джерело: Редемптористи

просто на тебе. Не на Ісуса, не в небо, не на ангелів над головою, а дивиться на тебе, ніби хоче сказати тобі щось дуже важливе. Її очі здаються поважними та сумними, але привертають увагу. Марія – поважна, повна сили і гідності жінка – представлена на золотому тлі, який у середньовіччі був символом неба. Одягнена в темно-сині шати з зеленою підшивкою та в туніку червоного кольору. Синій, зелений і червоний – це кольори, що виражають царську гідність особи: лише особи царського походження могли носити такого кольору вбрання.

25 речей, які ти робиш через те, що ти – католик (а інші про це не здогадуються)

Католики мають багато чудових ритуалів і традицій, які є багаті своїм значенням, однак для тих, хто «не в темі», ці вчинки можуть здаватися дивними. Іншим особам, котрі спостерігають нашу поведінку, не завжди очевидно, що ми робимо певні речі через нашу любов до Бога і наше прагнення наблизитись до Нього.

Навряд чи я єдина особа, яка інтуїтивно приклоняється на коліно при вході в кінозал і виході з нього. Коли ми вміємо посміятись самі над собою, це допомагає нам практикувати чесноту смирення; але водночас важливо усвідомити, коли ці ритуали часом втрачають своє значення і стають рутинною.

Проглядаючи цей перелік, застановись і подумай над тим, ЧОМУ ми робимо ці речі. Пригадай, яке їх значення. Якщо ж у переліку є такі речі, яких ти не робиш, то застановись: можливо, варто почати. Ось ті 25 речей, які ти робиш через те, що ти – католик, а інші про це не здогадуються:

1. Коли заходиш в кінозал, то автоматично хочеш приклонитись на коліно і перехреститись (мабуть, ця звичка пов'язана з рядами сидінь, що нагадують церковні лавки).

2. Ти молишся перед кожною трапезою (навіть в ресторані).

3. Ти пропускаєш інших поперед себе (ти знаєш, що в небі «останні будуть першими» – Мт. 20, 16).

4. Ти не клянешся і лише пошепки кажеш: «Прости, Господи», коли чуєш, що інші використовують Боже ім'я намарно (ти знаєш, що Боже ім'я намарно вживати не слід).

5. Ти віддаєш гроші на благодійність (Церкві, убогим, потребуючим, тим, кому вони потрібні більше, ніж тобі, бо ти знаєш, що це Божий дар і ним потрібно ділитися з іншими).

6. Ти одягаєшся скромно (і не тільки тоді, коли йдеш до церкви).

7. В суботу ввечері ти приходиш додому не пізно, щоб не проспати ранок неділі (тобі ж треба йти до церкви).

8. Ти розмовляєш з тією особою, яку всі ігнорують (ти знаєш, що «те, що ви зробили найменшому з оцих, ви Мені зробили» – Мт. 25, 40).

9. Ти серйозно ставишся до своєї ролі хресного батька/хресної матері (ти розумієш, що твій обов'язок – далеко не дарувати подарунки на уродини).

10. Ти не їси м'ясо в п'ятницю і в період посту.

11. Ти не береш участі в офісних плітках (і загалом стараєшся не пліткувати).

12. Ти цінуєш красу створіння (бо знаєш, хто її Творець).

13. Ти робиш знак хреста, проїжджаючи чи проходячи повз храм (ти знаєш, що там живе Ісус).

14. В тебе в сумці є вервця (і в машині, і в кишені, і багато де, бо ніколи не знаєш, коли знадобиться скористатись цією потужною зброєю).

15. Ти не мусиш завжди бути правий; ти вмієш сказати «вибач», і останнє слово не мусить бути за тобою (і ти вмієш визнати, що помилився, оскільки практика сповіді вчить тебе визнавати свої помилки).

16. Ти не віриш в гороскопи (спокійно переходиш дорогу після того, як її перебіг чорний кіт, і взагалі не віриш в забобони).

17. Ти не зраджуєш своїй дружині/чоловікові, бо на шлюбі перед Богом обіцяв вірність (і для тебе це – не пусті слова, бо розумієш, що обіцяв це в присутності самого Бога).

18. Ти не робиш аборт (бо розумієш, що всередині в тобі – жива дитина, яку ти не можеш вбити).

19. Перед поїздкою на відпочинок ти обов'язково шукаєш, де знаходиться найближча церква і який там розклад богослужінь (ти знаєш, що від Бога канікул немає).

20. Ти носиш на шиї розп'яття або медалік (і для тебе це – не аксесуар).

21. Тому, хто в скруті, ти кажеш: «Я помолюсь за тебе» – і дійсно це робиш (можливо, навіть маєш список молитовних намірень).

22. Перед тим, як прийняти серйозне рішення, ти береш час на роздуми (тобі потрібно поговорити про це з Богом в молитві і дізнатись Його волю).

23. В тебе щільний графік, але ти все одно знаходиш час на молитву, читання Св. Письма, іспит совісті, реколекції, Службу Божу серед тижня...

і паломництва (ти розумієш, що коли віддаєш свій час для Бога, то Він дбає про всі решта твої справи).

24. Ти знаєш справжнє значення слова «блаженство» (і розумієш, що воно не має нічого спільного з грошима, відпочинком, красою, славою та успіхом у світі).

25. За різних обставин ти випромінюєш спокій, радість та вдячність (ти знаєш, що в Бога все під контролем, і довіряєш Його планам).

«Католицький оглядач»,
за мотивами «Catholic Link»

Як католик може дати собі раду зі стресом?

Дії стресу ми зазнаємо щодня. Як можна собі з ним зарадити «по католицьки»? Ось кілька способів, які, напевно, вам сподобаються.

Я переконався, що один із найважливіших показників чистіє духовної зрілості – це те, як людина дає собі раду зі стресом. Навіть хороші люди з хорошими намірами зазнають невдачі, намагаючись бути ідеальними і пройти життям без стресів. Пам'ятаючи про це, наводимо три пункти, які допоможуть тобі розпізнати шляхи виходу зі стресів і навчаться, як розвинути в собі добрі навички.

1. «Сміттєва» їжа керує стресом

Ці навички доволі очевидні, і ти їх, швидше за все, знаєш. Такі речі як фільми, телебачення та інші форми бездумних розваг можуть розбурхувати емоції та робити нам приємно, але у дальшій перспективі це просто «порожні калорії». Трохи телебачення не обов'язково зашкодить, але треба їх порівняти з іншими формами задоволення, такими як солодощі чи алкоголь. У малих порціях вони можуть бути заспокійливими і приємними, але якщо їх використовувати як засіб утихомирювати свої проблеми, то вони самі швидко стають проблемою.

2. «Цнотливі» форми керування стресом

Тривалі прогулянки, фізичні вправи або інша активність, яка поєднує в собі розумову й тілесну співдію, можуть бути прекрасним способом удосконалити внутрішній спокій та попрацювати над стресовим станом. Кожен потребує чогось такого, а чеснотливі люди всіх традицій та релігій усвідомлюють, що стан тіла і його фізична справність впливають на дух. Проте, подібно до «сміттєвої їжі», зосереджування на фізичній довершеності може стати як тонким способом упоратися з проблемами, так і спробою закопати ці проблеми під

тим, що заспокоює наше еґо. Ключ – поміркованість, а також усвідомлення, що розслаблення й задоволення, які випливають із фізичних вправ, не можуть самі по собі становити мети.

3. Духовні форми боротьби зі стресом

Кажучи просто, людина, яка вчиться давати собі раду зі стресами разом з Ісусом, знайшла свою дорогоцінну перлину. Хоч це не обов'язково означає, що треба повністю полишити інші форми керування своїм станом. Однак усе, що робимо, може провадити нас до розмови з Ісусом. Ти переглянув чудовий фільм і хочеш поговорити про це на молитві? То не соромся! Коли християнин іде на прогулянку, краса природи надихає віруючого роздумувати про Бога, який це все створив. Християнин не тільки шукає прихистку в молитві – радше молитва починає заповнювати все інше. Однак перш ніж ця зміна настане, треба спочатку усвідомити, що ти – грішник, який присвятив час Ісусові. Це насправді просто. Ти можеш присвячувати час Ісусові. От і все.

Для охочих шукати підтримки у Святому Письмі наводимо цитати, які варто перечитувати в моменти сум-

нівів або стресів. «Отож, не журіться про завтрашній день, бо завтра за себе само поклопочеться. Кожен день має досить своєї турботи!» (Мт. 6, 34). «Ті, хто надію складають на Господа, силу відновлять, крила підіймуть, немов ті орли, будуть бігати і не потомляться, будуть ходити і не помучаться!» (Іс. 40, 41). «Туга на серці людини чавить її, добре ж слово її веселить» (Прип. 12, 25). «Господь же промовив у відповідь їй: Марто, Марто, турбуєшся й журишся ти про багато чого, а потрібне одне. Марія ж обрала найкращу частку, яка не відбереться від неї...» (Лк. 10, 41-42). «У спокої я ляжу, і засну, бо Ти, Господи, єдиний даєш мені жити безпечно» (Пс. 4, 9). «Чи не два горобці продаються за гріш? А на землю із них ні один не впаде без волі Отця вашого. А вам і волосся все на голові пораховано. Отож, не лякайтесь, бо вартніші ви за багатьох горобців» (Мт. 10, 29-31). «Покладіть на Нього всю вашу журбу, бо Він опікується вами» (1 Пт. 5, 7). «У мирі Він викупить душу мою, щоб до мене вони не зблизились» (Пс. 55, 19).

Переклад CREDO
за матеріалами «Deon»

о. Степан Сус: «Кожна війна має свою останню кулю, і я сподіваюся, що вона вистрелить якнайшвидше»

Храм святих апостолів Петра і Павла у Львові (в народі – «костел єзуїтів») повернули Українській Греко-Католицькій Церкві шість років тому. Цей храм початку XVII століття був львівським гарнізонним храмом протягом ста років – аж до завершення Другої світової війни. За радянської влади тут було книгосховище наукової бібліотеки ім. В. Стефаника.

«За три місяці вивезли 144 машини книг і 30 машин стелажів», – пригадує настоятель храму отець Степан Сус. Він очолював Центр військового капеланства Львівської архієпархії УГКЦ, тож для нього було важливо, аби військові та їхні родини брали участь у богослужіннях. Утім, сьогодні цей храм відкритий для всіх – військових і цивільних, львів'ян і захоплених унікальною архітектурою гостей міста. Після початку Революції Гідності Гарнізонний храм став місцем, де збирали допомогу «майданівцям», а згодом – захисникам України, що воюють на Донбасі. Священик, капелан і волонтер отець Степан Сус розповів, як Гарнізонний храм став церквою, відкритою для всіх.

– Пригадую день, коли храм нарешті вдалося відкрити для мирян – 6 грудня 2011 року, день 20-ї річниці відновлення Збройних сил України. Тоді ми перебували у певній ейфорії, але вже наступного дня з'явився перший виклик: ми замислились, як далі служити... Раніше ми проводили богослужіння лише для людей у формі, на території військових частин і полігонів. Ми ніколи не працювали з цивільними людьми, які не мали стосунку до армії. Відповідно, постало питання: як інтегруватися в цивільне середовище? Це було непросто, але поступово ті практики, які кожен капелан отримав у військових частинах, він старався адаптувати у новому контексті.

Війна – це певний формат життя. Ми живемо далі, ходимо вулицями, займаємось своїми справами, не зупиняємось, думаємо, що «десь там іде війна». Але це не «десь там» – це тут... І навіть тоді, коли ми п'ємо каву, одружуємося, хрестимо дітей, переживаємо похорони, молимося кожен день...

Кожна війна – це агресія, і хоч не ми її почали, але наше завдання – її зупинити. Війна не є природна для людини. Коли ти береш у ній участь, це дуже боляче. Але також ми знаємо, що кожна війна має свою останню кулю, і я сподіваюся, що вона вистрелить якнайшвидше.

Бути капеланом – це найперше бути людиною, священиком, другом, братом, отцем. Можна вкладати різний зміст у це слово, але капеланство точно вимагає певної гнучкості від самого священика. І гнучкість полягає у тому, що ми повинні працювати з різними групами людей: із мирянами й військовими, віруючими і невіруючими. Девізом капеланства є слова «завжди поруч» – незважаючи на релігійні переконання. Важливо, щоб солдати, маючи різні погляди на Бога, все ж таки знали, що у їхній військовій

частині чи спільноті є військові капелани, до яких вони можуть звернутись у будь-який момент. Перебуваючи поряд, ми, як капелани, ні до чого не зобов'язуємо, але водночас демонструємо готовність подати руку, коли це буде потрібно.

Ми ніколи не питаємо військових, вірять вони чи ні. Якби Христос працював тільки з категорією людей, які моляться і є побожні, то саме християнство втратило б сенс навернення і спасіння. У розмовах із військовими важливо не намагатися переконати їх у тому, у що вони не вірять. Це як переконувати, що вітер існує – попри те, що він не має кольору, ми його не бачимо, не знаємо, де він починається, і не можемо його зупинити. Тобто є речі, які існують самі по собі. До них кожен має дійти своєю дорогою і зрозуміти, що є Бог, любов, щастя чи вітер. Ми не завжди можемо їх окреслити, але завжди можемо їх відчувати.

Також у житті кожного з нас є моменти, коли ми віримо у щось більше або менше. Ми змінюємо своє уявлення, ставлення, сприйняття, і це часто є результатом того, що ми внутрішньо розвиваємося, швидко дорослішаємо, здобуваємо досвід, міняємо кругозір, оточення, ми самі на себе по-іншому дивимося і розуміємо, що наше життя змінюється... Тому хоча б через це треба дати шанс людині прийти самостійно до того, в чому не варто переконувати. І саме «бути поруч» у таких випадках слугує цим невидимим, перманентним переконанням.

Також під час похоронів я завжди кажу людям, які прийшли попрощатися з покійним, що в них є шанс і можливість щось змінити... І треба просто наважитись зробити крок назустріч Богу, і просто прийти до церкви без будь-якого обов'язку, не сподіватися, що щось станеться, а просто прийти. Це потрібно нам самим, адже багато речей у цьому житті треба робити бодай заради себе самого; не заради інших чи обов'язку, але заради власного добра. Бог чекає від нас такого усвідомлення.

Пригадую період, коли було дуже важко: Майдан, анексія Криму, початок війни. Ми спали по чотири-п'ять годин, були дуже виснаженими. В такі моменти хотілося нарікати. Але тоді я просто переключив себе на іншу

хвилю розуміння й вирішив, що коли хочеться нарікати, то краще дякувати Богові за те, що ти маєш, нагадувати собі, що ти потрібен людям. Поєднання капеланства і душпастирства у Гарнізонному храмі та усвідомлення того, що церква стала ширшим поняттям – це те, за що я маю дякувати.

За роки війни ми зібрали приблизно 24 мільйони гривень, які передали на потреби захисників України. Ці пожертви – не лише від парафіян нашого храму, але й від українців греко-католиків з усього світу. Також ми дбаємо про сім'ї військовослужбовців, які загинули на війні або зникли безвісти, поранені чи отримали серйозні ментальні травми. А ще у Львові на Личаківському кладовищі у кожному останню суботу місяця ми провадимо спільну молитву з родинами військових, які загинули на війні.

Мої парафіяни – звичайні християни, які хочуть приходити до церкви як додому, в місце, де не будуть звертати увагу, як вони стоять, як ставлять свічки, чи вони там сіли, чи не там, – тобто туди, де буде створена атмосфера, яка дає можливість людині побути сам-на-сам із Богом. Також до нас приходять багато туристів, які часто кажуть: «Знаєте, я не є віруючим, але у вашому храмі хочу помолитися». Це мене наштовхнуло на думку, що варто розвивати тему туристичного капеланства, адже турист – це теж паломник, який може бути невіруючим, але його маршрут – це паломництво, дорога, небо, Бог... Для людини, яка прийшла до церкви як турист, побачила там молодих людей, зодягнутих по-сучасному, це справляє більше враження, ніж навіть проповідь священика. І важливо продемонструвати цим людям, що, крім пригод і гарних місць, вони також можуть знайти Бога і не боятися, що їх хтось не зрозуміє.

Одного дня о восьмій ранку я йшов на Службу Божу і побачив біля храму туриста з фотоапаратом і в шортах. Побачивши мене, він запитав:

– Чи можу я зайти до церкви? Мене не проженуть через те, що я в шортах?

– Все добре, можете заходити, – відповів я.

– Але як Бог дивитиметься на мене?

– Ну... Він дивитиметься на вас як на людину з фотоапаратом і в шортах, – усміхаюся.

– Хіба Бог так дивиться? – питається здивовано.

– Так, Господь бачить нас такими, як ми є.

Важливо, щоб люди з легкістю приходили до церкви, не боялися, що вони виглядають якимось не так. Цей турист прийшов таким, яким він є у повсякденному житті; він не одягав масок, і це особливо цінно сьогодні.

Аби храм кликав, а не відштовхував людей, ще у 2008 році ми прописали певну концепцію роботи, служіння. Взяли декілька аркушів паперу і написали те, що, на нашу думку, має бути у церкві, відкритій для всіх людей: тих, що є побожними, і тих, що не знають молитви «Отче наш». Відтак

ми вирішили, що на богослужіннях співатиме професійний хор, упродовж дня лунатиме Служба Божа, покладена на музику, адже багато людей, які відвідують наш храм, кажуть, що просто прийшли послухати музику. Це добре, бо слухання літургійних текстів веде до певного духовного стану, спокою... Приємно, що серед них є й ті, які активно шукають Бога у своєму житті. Також ми вирішили, що двері храму будуть відчинені довше, адже багато людей заходять увечері, з сьомої до десятої години. Як правило, більшість церков у Львові в цей час уже зачинені. Коли молода людина приходить у місто й бачить, що двері храму відкриті, то спрацьовує бажання зайти. А взимку – це ще й можливість погрітись. Таким чином наш храм перетвориться на острівець спокою у центрі Львова. І коли ми роздумуємо, а що нового храм може запропонувати людині, то відкриті двері не лише у переносному, але й у прямому сенсі – це одна із цих позицій. Навіть через такі прості речі Бог промовляє до людей, пропонує не лише молитися, але й ставити запитання і шукати правильні відповіді.

Принцип «відчинених дверей» справді працює. Пригадую історію мого товариша, якого призначили настоятелем храму у центрі Парижа. Одного разу я приїхав до нього в гості, і під час розмови він запитав: «Що мені зробити, щоб люди приходили до церкви?» Я кажу: «Відчини двері». Він здивувався. Тоді я пояснив, що у його храмі відчинені лише малі та непомітні бічні двері, які більшість не буде шукати. А для того, щоб люди побачили церкву, іноді достатньо не боятися розкрити центральні двері.

Церква повинна робити те, що сказав Господь – зробити всі народи Церквою, нести добру вістку про спасіння і говорити про цінність, яку дає життя людини з Богом. Щоб інші, споглядаючи праведне життя, могли його наслідувати. А от методи, як донести цю Божу істину, ми маємо право міняти залежно від обставин та середовища. Навіть якщо на вулиці – ХХІ століття, то гріх усе ж залишається гріхом. Але пояснити те, що гріх – це зло, треба прикладами і порівняннями сучасності. Мені здається, що все життя Церкви – це долання різних викликів. Її завдання – говорити правду про спасіння, яку для нас усіх залишив Господь. Церква завжди закликає до добра, до пошани життя, говорить про те, якою має бути щаслива людина. Важливо щоразу знаходити вдалі методи того, як правду про спасіння людини, про саму людину донести у світі. Люди ж забувають, що правда є одна, незмінна. Сьогодні світ часто веде людину стежками напівправди, спотворює поняття щастя, краде у неї спокій. Тому завдання Церкви – бути завжди поруч із кожною людиною усе життя.

Оксана ЛЕВАНТОВИЧ,
Tvoemisto.tv

Герої в сутанах. З якої «глини» «зліплені» священники?

Католицькі священники – такі ж самі недосконалі люди, як ми всі. Однак інколи це справжні герої. Ось кілька незабутніх прикладів.

Не так давно католицька журналістка Катріна Фернандес знайшла представлене тут фото і написала з подивом: «З якої глини зліплені наші священники!»

4 червня 1962 року. Капелан воєнних моряків отець Луїс Падільйо вділяв останнє помазання помираючим, коли сам опинився під вогнем снайпера. У пораненого солдата підкосилися ноги, він судомно вхопився за сутану священника, а кулі довкола них розбивали бетон. Ектор Ронон Ловера, якому довелося лежати ниць, аби в нього не виїлили, признався пізніше, що сам не знає, як йому вдалося зробити це фото. Американський художник Норман Роквелл фантастично використав цей знімок як зразок, малюючи картину «Убивство в Міссісіпі» у своєму циклі «Справедливість Півдня». На цьому знімку отця Падільйо вражає відчуття повного спокою. З нього променить якась дивна вневенність. Незворушність. І навіть сміливість.

СВЯЩЕНИК ІЗ МОРСЬКОЇ ПІХОТИ

Наведена вище історія нагадує іншу – про «священника з морпехів», званого як Слуга Божий Вінсент Каподанно. Він загинув у В'єтнамі. Отець Каподанно йшов до поранених і вмираючих, уділяючи їм останнє помазання і опікуючись своїми

улюбленими *marines*. Він завжди турбувався про них, так само як вони турбувалися про нього. Поранений в обличчя і в руку, де осколок майже відсік йому кисть у героїчній битві під Донгсоном у вересні 1967 року, священник Вінс встав, аби допомогти пораненому солдатові морської піхоти, на відстані заледве кілька метрів від автомата ворога. Загинув від автоматної черги, допомагаючи тому морпеху. Коли його тіло відшукали і забрали після бою, знайшли в ньому рани від 27 куль.

СВЯЩЕНИК З УТОМЛЕНИМИ ОЧИМА

Історія о. Каподанно, своєю чергою, нагадує про іншого, можливо, майбутнього святого – о. Емілія Капауна. Невтомно виконуючи своє пастирське служіння на підступах до американських позицій, на «нічийній землі», він фак-

тично запобігав виконанням смертних вироків і провадив перемовини про можливість перенести поранених американців у безпечне місце. Ніхто не знає точно, скількох молодих солдатів він звідти виніс на власних плечах. Багато разів повертаючись, він, зрештою, був узятий у полон, коли намагався врятувати чергового пораненого солдата.

НА ВІЙНІ У ПЕРЛ ХАРБОР І В ІРАКУ

Отець Капаун нагадує про іншого священника – Тіма Вакоча, який помер від ран, отриманих в Іраку. Вакоч був поранений 29 травня 2004 року, в 12 річницю своїх священничих свячень, після відправи св. Меси за солдатів на полі бою в Іраку, коли його «Хамвей» наїхав на міну-пастку. Священик отримав важке ушкодження мозку. 1 червня 2005 року отримав прапор, який раніше підписав разом із солдатами свого взводу. Тим,

хто його провідав і переказав прапор, насамперед повідомив «ТІМ 4F» – військовий код, який означає «нездатний до несення служби», а потім – «ОК».

При історії о. Вакоча згадується неімовірний священник Алойзій Шмітт

– капелан морпехів, який закінчив відправу св. Меси на кораблі «Окхлахома» за хвилину до атаки на Перл Харбор, і загинув, допомагаючи пораненим солдатам. В останках корабля знайшли поіржавілу чашу о. Шмітта і латинський молитовник зі слідами води. Книжечка була закладена на молитвах того ранку, на Псалмі 8. «Господи, наш Боже, яке предивне Твоє ім'я по всій землі!»

Отець Алойзій Шмітт став першим католицьким священником, який загинув на службі в американській армії. На його честь один з ескортних міноносців класу «Баклі» дістав назву «USS Schmitt».

НА МОРІ І В КОНЦАБОРІ

Ця історія завжди зворушує і сама собою нагадує про о. Джона Патріка Вашингтона, одного з «чотирьох капеланів»

різних конфесій, яких востаннє бачили, як вони обійнялися і разом молилися на палубі приреченого на знищення транспортного «Дорчестер» у часі Другої світової війни. А коли я згадую о. Вашингтона, одразу ж згадується св. Максиміліан Марія Кольбе – видатний францисканець, який загинув в Освенцімі після того, як добровільно пішов на смерть замість в'язня, який мав сім'ю.

СЛУГИ ЄВХАРИСТІЇ

Загибель отця Кольбе мені асоціюється зі смертю єпископа Оскара Ромеро, якого убили біля вівтаря під час політичних заворушень. Це людина, яка зважилася кинути виклик усім священникам і нам усім. «Церква, яка

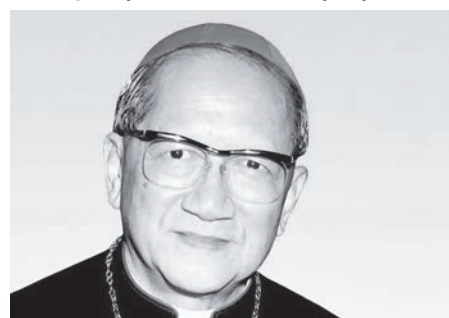
не провокує жодної кризи; Євангеліє, яке не викликає неспокою; Слово Боже, яке не заходить за шкіру – що ж то за Євангеліє? Проповідники, які уникають усіх драматичних питань, аби їх не чіпали, – не роз'яснюють світу». Ромеро нагадує мені кардинала Ігнатія Кунь Пін Мея – в'язня китайської влади, який сказав сильним світу цього: «Я – римокатолицький єпископ. Якщо я засуджу [слова] Святішого Отця, то не тільки

не буду єпископом, а взагалі не буду католиком. Можете стягти мені голову, але ви ніколи не позбавите мене моїх обов'язків».

Після арешту Кунь потрапив на стадіон у Шанхаї, де мав «зійтися у своєму злочині». Але він, зі зв'язаними за спиною руками, сказав у мікрофон твердо: «Хай живе Христос Цар! Хай живе Папа!» Натовп повторив його слова, додаючи: «Хай живе єпископ Кунь!» Єпископ провів 30 років в ув'язненні, переважно в камері-одиночці.

Історія Куня наводить на думку спогад

про архієпископа Сайгона Франциска Ксаверія Нгуєн Ван Туана, ув'язненого на 13 років. Він служив Месу у своїй камері, маючи в розпорядженні краплю вина, кришки хліба і дерев'яний хрестик, який сам зробив.

НАМ ПОТРІБНІ ТАКІ СВЯЩЕНИКИ

Кунь став кардиналом, коли йому цю гідність призначив Іван Павло II – священник, який жив під чоботом нацизму та комунізму і розумів, що відповіддю

на вади й недосконалість суспільств, керованих несправедливо, не може бути придушення людської свободи. Цей Папа надихнув поляків невпинно вимагати: «Ми хочемо Бога!»

Я могла б і далі перелічувати героїчних священників з різних століть – священників, які були героями, бо вистояли у часи війн, противилися утискам чи ризикували життям, аби нести Ісуса хворим. Їх було багато протягом усіх років, і ми не завжди знаємо їхні імена, бо вони були переважно простими, тихими, свяtimi священниками, які виконували свої обов'язки.

Звідки беруться такі священники? Батьки їх формують і виховують у вірі, але, як каже кардинал Тімоті Долан, їхнє священство, їхня готовність наражатися на небезпеку і ризикувати заради Євангелія і душпастирства – це «чистий дар від Бога». Амінь. Подай нам більше таких чистих дарів, Господи! Вони нам потрібні. Твій люд їх потребує...

Переклад CREDO за: Елізабет СКАЛІА, Aleteia

15 діл милосердя, про які ми часто забуваємо

Передріздвяний піст є періодом очікування на народження Спасителя. Впродовж цього періоду Церква закликає нас не тільки відмовлятися від м'ясних страв та гучних забав, але й чинити діла милосердя.

До діл милосердя Церква «офіційно» відносить: щодо тіла – голодного нагодувати, спраглого напоїти, роздягненого одягнути, подорожнього в дім прийняти, недужому послужити, в'язня відвідати, померлого поховати; щодо душі – грішника направити, невіжу навчити, тому, хто сумнівається, добру раду дати, сумного потішити, кривду терпеливо зносити, образу з серця прощати, за живих і померлих молитися.

Ще є і «дрібні» діла милосердя, які можуть здаватися дуже незначними, однак насправді вони є справжнім, конкретним проявом Божої любові. Серце, налаштоване на Бога, не може залишатися байдужим до інших. Не позбавляй світ своєї посмішки, свого сміху і внутрішньої надії на Бога. Світ потребує цього.

1. Посміхайся. Християнин завжди веселий та усміхнений.

Ми можемо цього не усвідомлювати, однак, коли ми посміхаємось, то піднімаємо настрій людям навколо нас. В нашому щоденному житті, на роботі, вдома чи в школі, радість християнина є благословенням як для інших, так і для тебе. З Христом у твоєму житті ти не можеш бути сумним.

2. Слухай розповіді інших з любов'ю, а не з осудженням.

Слухання – це те, що вирізняє нас, як людей. Кожна історія, яку ми розповідаємо, наближає нас один до одного. І ми ділимося не просто словами, а частинкою нашого життя. Ділитись і слухати – це діла любові, що зближують нас у наших відносинах.

3. Будь завжди вдячний (навіть тоді, коли «нема за що»).

Не зникай до того, що ти отримуєш щось через те, що тобі це потрібно чи просто ти це якось «заслужив». Усе, що ми отримуємо – це дар, ніхто нам нічого не винен (навіть якщо ми за це заплатили). Завжди дякуй. Коли будеш вдячною людиною, то будеш і щасливіший.

4. Не забувай говорити іншим, що ти їх любиш.

Ти знаєш, що любиш свою сім'ю і родину, але чи вони це знають? Показувати свою любов, обіймати їх, розповідати, що ти відчуваєш – цього ніколи не буває забагато. Якби Ісус не прийняв людську подобу, ми б ніколи не зрозуміли, що таке Божа Любов.

5. Якщо хтось потребує допомоги – допоможи, щоб ця людина змогла відпочити.

Це важливо в сім'ї. Коли хтось потребує перерви, візьми на себе ініціативу і допоможи з обов'язками – особливо тоді, коли ти зауважив це до того, доки тебе попросили. Немає нічого прекраснішого і приємнішого, ніж коли хтось приходить тобі на допомогу в життєвих дрібницях. Коли ми допомагаємо один одному виконувати щоденні обов'язки, життя стає кращим і простішим.

6. Щодня посміхайся до людей, котрих часто зустрічаєш.

Коли ти щодня вітаєшся з людьми, яких часто зустрічаєш, то починаєш усвідомлювати важливість того, що вони роблять. Людям подобається, коли хтось визнає, наскільки важливими вони є для тебе – що ти насправді зауважуєш їх; їхня присутність має значення.

7. Зупинись, щоб допомогти. Розумій, що є особи, котрі потребують твоєї допомоги.

Що тут ще додати? Не важливо, чи це приклад з математики, просте запитання чи голодна особа на узбіччі. Завжди є хтось, хто міг би скористатись твоєю допомогою. Та й, зрештою, самі ми часто потребуємо допомоги! Замість того, щоб подумати «це не мої проблеми», чи «це не моя справа»...

Продовження у колонці на стор. 13

Милосердя: від теорії до практики

Готуючись до великого празника Різдва Христового, кожен з нас по-особливому переживає цей час Пилипівки: хтось більше часу приділяє молитві і духовному читанню, хтось практикує чесноту стриманості у їжі і напоях чи, обмежуючи себе у якихось навіть дозволенних утіхах, а хтось інший старається щедріше практикувати діла милосердя. Саме цими трьома головними добрими ділами Церква закликає нас переживати час посту: більше треба молитися, вистерігатися зла і творити добрі діла, щоб, відновившись, достойно святкувати Прихід Божого Сина поміж нас.

У приготуванні до Різдва Христового зараз прагну більше зупинитися на темі милосердя. Таке гарне українське слово, яке нагадує нам про зміст всього, що його стосується: мати миле серце, відкрите на потреби інших, це діяльне прагнення допомогти кожному, хто знаходиться у потребі. Милосердя є втіленням заповіді любові до Бога і до ближніх.

Милосердя стосовно наших ближніх є наче промінчиком того милосердя, яке Господь Бог має стосовно людини. Папа Франциск сказав такі гарні слова: «Милосердя Бога – це Його відповідальність за нас. Він почуватися відповідальним, тобто Він прагне нашого блага і хоче бачити нас щасливими, сповненими радості і миру. Саме на цій хвилі має перебувати милосердна любов християн». Наше ж милосердя є також нашою відповідальністю за наших ближніх і бажанням, щоб вони були щасливі і радісні.

Святий Іван Золотоустий всім нам подає правило для цього благодатного часу: «Ти постиш? Докажи мені це своїми ділами! Якими, скажеш, ділами? Коли побачиш бідного – дай милостиню. Коли маєш ворога – примирися. Коли побачиш свого друга щасливим – не завидуй! Що за користь, коли ми стримуємося від птиць і риби, а гриземо і з'їдаємо братів?» Святий говорить нам про милостиню – як конкретний знак правдивого посту.

Наша Церква в грудні відзначає празник милосердя – празник святого Миколая, якого ми знаємо як того, хто чинив милосердя, і чинив його таємно, дотримуючись євангельського правила. Сам Христос дав чітку вказівку про те, яким має бути милосердя: «Уважайте добре, щоб ви не чинили ваших добрих учинків перед людьми, які бачили б вас, а то не матимете нагороди в Отця вашого, що на небі. Отож, коли даєш милостиню, не труби перед собою, як роблять лицеміри по синагогах та вулицях, щоб їх хвалили

люди. Істинно кажу вам: вони вже мають свою нагороду. Ти ж, коли даєш милостиню, нехай твоя ліва рука не знає, що робить твоя права: щоб твоя милостиня була таємна, і Отець твій, що бачить таємне, віддасть тобі» (Мт. 6, 1-4).

Слова Господні вчать нас, християн, кількох дуже важливих речей у відношенні до цієї християнської практики:

1. Необхідно чинити конкретні діла милосердя і бути милосердними щодо ближніх. Ці діла написані в Катехизмі Церкви і їх є 14 – 7 для душі і 7 для тіла. Їх необхідно вивчити напам'ять і практикувати – кожен в міру своїх можливостей. Є люди, які протягом свого життя повторюють: «Як я дороблюся, як я зароблю, як я «стану на ноги», тоді я буду допомагати іншим», – а з таким правилом ніколи ані не доробляються, ані не допомагають, а тільки обіцяють. Це дуже помилковий підхід до життя в цілому. Можна допомагати ближнім і матеріальним, і духовним способами.

2. Не можна чинити діла милосердя на показ «перед людьми», але старатися це робити таємно: «Нехай твоя ліва рука не знає, що робить твоя права» (Мт. 6, 3). Є велика спокуса чинити щось перед іншими, щоб інші нами захоплювалися, нас величали, і щоб ми, таким чином, забирали собі славу, яка належить Богові. Хоча знаємо, що в іншому місці Господь навчає, щоб ми свідчили перед іншими нашими добрими ділами і нашим життям: «Так нехай світить перед людьми ваше світло, щоб вони, бачивши ваші добрі вчинки, прославляли вашого Отця, що на небі» (Мт. 5, 16). Все залежить від того, яку ціль переслідує людина – сподобатись Богові чи людям.

3. Не говорити іншим про ті діла милосердя, які я чиню чи вчинив у минулому – «не трубити», щоб нас хвалили люди. Неодноразово можна зустріти випадки, коли хтось чинить діла милосердя і прагне за це мати нагороду – особливу віддачу,

чи сюжет на телебаченні, чи так зване «многोलіття» у храмі та привселюдну подяку. Є особи, які завжди «трублять» перед іншими про свої добрі діла, а забувають, що є євангельське правило: «Нехай твоя ліва рука не знає, що робить твоя права» (пор. Мт. 6, 3).

4. Діла милосердя можуть бути гарною нагодою для відпокутування провин чи кар. Тому священник після сповіді може дати таку покуту – вчинити те чи інше діло милосердя. В Старому Завіті пророк Даниїл дав таку пораду царю Навуходоносорові: «Тому, о царю, нехай моя порада буде тобі до впадоби: спокутуй твої гріхи милостинею і твої переступи – милосердям до бідних; може, й продовжиться твій спокій-благополуччя» (Дан. 4, 24). А апостол Петро сказав: «Майте велику любов один до одного, бо любов силу гріхів покриває» (1 Пт. 4, 8).

5. Оскільки ми надіємося на Боже милосердя, тому повинні і ми його практикувати, чинячи конкретні діла: «Бо суд немилосердний для того, хто не чинить милосердя. Милосердя ж понад суд». (Як. 2, 13). Багач терпів тяжкі муки у вічності і без Бога не через те, що був багатий, а через те, що у своєму багатстві не помічав біля свого дому бідного Лазаря і за життя вже отримав всі свої блага (пор. Лк. 16, 19-31).

Тому, дорогі наші читачі, вітаю Вас із святом святого Миколая, який є для нас Учителем Милосердя, бо він навчився від Ісуса Христа і практикував Його заповідь «Будьте милосердні» (Лк. 7, 36). Бажаю Вам мати милосердне серце – співчутливе, лагідне, добре, просте, щире, відкрите на потреби ближніх. Погляньте на осіб, котрі з Вами живуть під одним дахом, на тих, які ходять до одного храму, на тих, які працюють на одній роботі: чи Ви до них милосердні – у думках, у словах і на ділі? Нехай Господь дарує кожному з нас милосердне серце.

о. Йосафат БОЙКО,
«Slovo.Today»

Проповідь на Неділю Святих Отців Першого Вселенського Собору

«Прославляймо нині богоносних Отців – тайнственні сурми Духа, що виконали в Церкві гармонійну богословську пісню, про Трійцю єдину і нероздільну природою і Божеством. Вони – переможці Арія і захисники правдивої віри – моляться завжди до Господа...» (стихира вечірні) – так нині у своїх молитовних піснях Церква прославляє 318 святих богоносних отців I-го Вселенського Собору, що відбувся в м. Нікеї за імператора Костянтина Великого в 325 році по Різді Христовім.

Раніше неможливо було, щоб відбулося таке велике і важливе зібрання пастирів Вселенської Церкви, бо поганство жорстоко переслідувало християн і забороняло їм збиратися навіть на богослужіння. І лише тоді, коли християнство стало за часів Костянтина Великого державною релігією, віруючі могли вільно збиратися на молитви і під проводом своїх пастирів скликати Вселенські Собори для вирішення важливих питань віровчення і проголошення правдивих догматів Христової віри.

Однак після того, як зовнішні гоніння і переслідування Церкви були подолані силою хреста Господнього, з'явилися внутрішні вороги – Арій, пресвітер Александрійський, і його прибічники. Самохвальний пресвітер відважився заперечити вічність Сина Божого і Його єдиносущність та нероздільність з Богом-Отцем. Його красномовність і зарозумілість так захопили й спокусили багатьох пастирів, що знайшлися послідовники його вчення в багатьох містах християнського світу. Таким чином наука еретика Арія поставила під загрозу цілу віру Христову. І тут пригадуються євангельські слова з притчі про кукіль, що їх слуги сказали до господаря: «Пане, хіба не добре насіння ти сіяв на своєму полі? Звідки узявся кукіль?» (Мт. 13, 27). Звідки в Церкві Божій, освяченій кров'ю Сина Божого, віра, проповідувана святими апостолами і підтверджена кров'ю святих мучеників, так зневажилась, через що виникли суперечки і непорозуміння? «Людина-ворог

це зробила», – відповів Спаситель тим, що запитували. Таким ворогом Церкви став і Арій. Проте Господь збудував Церкву Своєю не для того, щоб «ворота пекла перемогли її» (Мт. 16, 18). Тож зібрались в м. Нікеї зі всього християнського світу 318 святих отців, щоб на основі слів самого Христа-Спасителя і Апостольських повчань встановити правдиве вчення про Другу Особу Святої Трійці – Сина Божого, Ісуса Христа, і пояснити найголовніший догмат християнський, на якому основана вся наша віра і сама Христова Церква. Серед тих учасників собору були святителі, мученики і страждальці за віру Христову, серед яких – Павло, єпископ Неокесарійський, Панфутій Фівадський, Спиридон Триміфунтський, святитель Миколай, святий Афанасій Великий і багато інших святих, богомудрих і побожних мужів. Осудивши на Соборі фальшиву науку еретика Арія, святі отці пояснили й уклали як правило, як зразок для Вселенської Церкви перших вісім пунктів Символу віри та апостольське вчення про Святу Трійцю: Бога Отця – Творця і Вседержителя, і Господа Ісуса Христа, Другу Особу Святої Трійці – Сина Божого, єдинородного, від Отця родженого перед усіма віками, Світло від Світла, Бога істинного від Бога істинно-

го, родженого, не сотвореного, єдиносущного з Отцем, воплощеного, розп'ятого, воскреслого, що вознісся на небо і вдруге прийде судити живих і мертвих. Правдиве вчення про Духа Святого було прийнято Отцями Церкви на II-му Вселенському Соборі у 381 році. До Соборів вчення про Пресвяту Трійцю було розповсюджене по цілому світі між усіма християнами, які розділились місцем проживання, мовою і звичаями. На Соборах воно було зібране й об'єднане в одне ціле. Таким чином народився наш сучасний Символ віри «Вірую», який ми кожного дня співаємо на Божественній Літургії, читаємо на св. Тайні Хрищення та інших богослужіннях, відмовляємо у домашніх молитвах. Таким чином ми визнаємо правдиву віру так, як записали у Символі віри Святі Отці I-го та наступних Вселенських Соборів. І нехай Господь Бог дарує нам духа мудрості і пізнання Його. І нехай вірою Христос вселиться у наше серця, щоб ми любили Бога всім своїм єством і берегли цей найцінніший дар у нашому житті – правдиву, спасаючу віру Христову. Амінь.

о. Степан КАЩУК

(Закінчення, початок на 12 стор.)

прояви трохи щедрості і таким чином стань тим, через кого Ісус зможе подіяти в житті твого ближнього.

8. Розмовляй з батьками по телефону чи іншими засобами комунікації.

Це коли живеш окремо, ти незалежний, в тебе – щільний графік, і навіть, можливо, в тебе є своя сім'я. Коли ти знаходиш час, щоб порозмовляти зі своїми батьками, їх зворушує те, що ти думаєш про них, бо вони дуже люблять чути тебе. Будь уважним до їх потреб, просто запитавши, як у них справи. Для цього багато не потрібно, однак це – чудовий жест вдячності.

9. Вибери речі, якими не користуєшся, і віддай тому, хто їх потребує.

Подумай про свою улюблену сорочку, яка є в тебе ще відтоді, коли тобі було 17 років. Якби ти віддала її комусь, хто її потребує, чи могла б вона стати улюбленим топом для дівчини, котра не має багато сорочок? Якщо в тебе є молодша сестра (чи брат), тоді тобі зрозуміле це відчуття. Дуже добре, коли ти звикаєш цінувати те, що маєш, але це не означає заздрісно і без потреби триматись за цю річ, а радше бути щедрим у володінні нею. Цілком ймовірно, що хтось набагато більше потребує цю річ, ніж ти.

10. Виправляй інших з любов'ю, а не зі страху.

Чи в ролі батьків, чи вчителів, чи просто друзів, ми часто знаходимося в позиції, коли потрібно застерегти або виправити когось. З іншого боку, наш найкращий товариш має відчувати, що може безпечно вказати на нашу помилку чи провину, бо він/вона хоче, щоб ми це усвідомлювали і ставали кращими. Пам'ятай: це слід робити тільки на основі любові. Любов дозволяє не лише тимчасово зупинити проблему, але й насправді вирішити її. Водночас, прощення – це те, що дозволяє нам просуватись далі, попри зранення і помилки. Не бійся надати щиро, конструктивну критику іншим (а з іншого боку – в душі покори приймай братське напоумлення від інших). Любов означає хотіти найкращого ДЛЯ інших і ВІД інших, а також прагнути давати найкраще від себе і бути найкращими заради тих, кого любимо. Тому ми повинні бути ніжними та відкритими, коли надаємо і приймаємо братську (чи батьківську) критику.

11. Прибирай після себе вдома.

Тут непотрібно багато коментарів.

12. Звертай увагу на деталі.

Коли ти дивишся на свого друга чи члена сім'ї, чи просто думаєш про них з більше ніж просто мимобіжним поглядом чи думкою, то ти виказуєш свою любов більш активно і щиро. Наприклад, запам'ятати, що твоя подруга любить певний вид квіток, і через кілька днів подарувати їй ці квіти. Це показує їй твою любов і те, що вона тобі не байдужа в більш, ніж загальному значенні.

13. Допомагай іншим долати перешкоди.

Коли ми були молодими, ми з радістю допомагали іншим, навіть не задумуючись над цим. А чому зараз так не робимо? Допоможи комусь нести важку сумку, старшій особі перейти дорогу чи підвези друга в потрібному напрямку. Ці невеликі жести ніколи не забуваються. Будь тією особою, яка досі вірить в те, що у світі є добро.

14. Підтримай ближнього на душі

Коли в твого товариша якісь проблеми, коли він з чимось бореться, а ти не знаєш, чим йому допомогти, ти завжди можеш запропонувати йому своє співчуття, свою вірність, а також чесноту християнської надії. Одним із найбільш заспокоїливих факторів у житті є знати, що ти не сам, що хтось нас любить і є поруч з нами тоді, коли нас оточує боротьба і печаль.

15. Радій успіху інших.

Прості фрази на зразок «Вітаю», «Я такий радий за тебе» чи «Тобі дуже пасує цей колір» піднімуть цій людині настрій, а нам допоможуть глянути за межі нас самих і побачити в інших людях те, що бачить в кожній особі Бог.

Переклад: «Католицький оглядач», за матеріалами catholic-link.org

Актуальна тема

3 усією впевненістю хочу сказати лише одне: «Розлучення – це ворота до пекла»

– Я є типовим прикладом людини, яка має вищу освіту, займає досить відповідальну посаду, але яка не вміє мудро жити. Освіта і правда мудрість – це дві, зовсім різні речі. Тепер добре знаю, що мудре життя – це життя з Богом в центрі. Однак так було не завжди...

Початок свого подружнього життя ще донедавна я могла назвати «фатальним захопленням». Наше подружжя було звичайним: ані добрим, ані поганим.

Пригадую, що дуже добре пережила перше Святе Причасття нашого сина. Та, на жаль, ми почали йти по «похилій площині», щораз більше віддалятися від себе... Я на багато років відійшла від Церкви, а чоловік почав пити і перестав цікавитися сім'єю.

В 1989 році в нещасному випадку загинув брат мого чоловіка, і цей момент став переломним для мене. Я почала задумуватись над значенням, сенсом людського життя. На той час ніхто і ніщо не давало мені відповіді на мої питання, і тому я почала шукати відповіді у східних релігіях, цікавитись філософією позитивного мислення – будувати реальність по-своєму. Побувала в польських святинях крішнаїтів, брала участь у святкуванні дня народження духовного вчителя – гуру Кріпни Кшетри Прабху у Вроцлаві, а також приймала в себе вдома прихильників Крішни. Я була вражена особливістю цієї релігії і культури.

Я багато читала. Хотіла змінити себе, стати спокійною, зрівноваженою, доброю, лагідною людиною. Але нічого не виходило. Залишалося лише моє бажання, а я не змінювалась. На все реагувала дуже емоційно. Особисте вдосконалення є важливим елементом кожної релігії, однак у мене залишалося одне питання без відповіді: «Як цього досягнути?» Я вірила в Бога, сумувала за Ним, але Він був для мене кимось далеким, віддаленим, неосяжним.

В нашій сім'ї ставало дедалі гірше. Чоловік мав величезні борги, його фірма збанкрутувала, і він випивав щораз більше та частіше... Я пережила пекло дружини алкоголіка: пияцькі витівки, сварки, бійки, страх, фінансові проблеми й усвідомлення того, що передусім страждає наша дитина. Всі схилили мене до того, щоби покінчити з таким подружжям, і тому я подала заяву на розлучення, вбачаючи в цьому шанс на нормальне життя для себе і сина.

Все почалося, в певному значенні, від Петра, мого сина. В листопаді 2005 року його попросили стати хресним татом, і йому було потрібне його свідоцтво про хрищення. І я пішла до настоятеля нашої парафії, і тут, несподівано для себе, почула багато прикрих слів: що не ходжу до храму, а проходжу повз, що вже кілька років ми не приймали в себе священика, що ніколи він не бачив нас разом з чоловіком у храмі... В цих словах було стільки правди! Було боляче... Можливо, це було по-дурному, але – назло настоятелю – я вирішила бути в храмі щоденно. І так все почалося...

Участь у Євхаристії стала для мене чимось надзвичайним, неземним, таємницею зустрічі неба із землею. Віра починається від слухання, і я слухала, слухала... Віднайшла свій зір і слух. Слова, які я чула в храмі, несли радість, надію, любов... Вони були як бальзам на мою поранену душу. Я почула, що Бог любить мене, що любив мене увесь час, що прагне мого добра, мого щастя, що прощає мені, тільки що маю вже більше не грішити... Я вирішила, що буду щоденно брати участь у Євхаристії, щоби все собі «пригадати», впорядкувати. Знаю

(Далі, у колонці, на стор.15)

о. Орест-Дмитро ВІЛЬЧИНСЬКИЙ

Крім того, гендеристи прагнуть деконструювати саме поняття людини, проголошуючи її біологічну визначеність чимось, що потребує подолання і виходу на новий щабель розуміння того, хто така людина. Хоча самі гендеристи не пропонують жодного нового визначення того, хто така людина, вважаючи будь-яку спробу означення людськості застарілою й антинауковою. Цим самим гендеризм загрожує внести хаос не тільки у суспільні стосунки людей, побудовані на традиційному розумінні сім'ї, але й у юридичні, політичні й соціальні питання, оскільки досі модель цивілізації функціонує, виходячи з чіткого визначення людини як біологічного організму, який обдарований самосвідомістю і в основі взаємин якого з суспільством є біологічний поділ людей на чоловічу і жіночу стать. Гендеризм показує себе як доволі агресивна суспільно небезпечна ідеологія, здатна внести повний хаос і деструкцію в суспільство.

Багато хто і надалі вважає його наукою, хоча біологічна антропологія заперечує основний постулат гендеризму, що начебто фізіологічна стать не впливає на функціонування головного мозку і центральної нервової системи, а, отже, і на тип людської поведінки. Гендеризм виявляє себе як псевдонаукова теорія, яка опирається не на наукові факти, а на світоглядну позицію.

У своїй поведінці гендеристи виявляють певні ознаки сектантського менталітету. Свої переконання вони вважають єдино правильними і заперечують саму можливість поставити власну ідеологію під сумнів. Вони активно дискредитують противників своїх переконань, стараються через політичні та громадські чинники накинати гендерну ідеологію не тільки своїм суспільствам, а й усій міжнародній спільноті, здійснюючи тиск на міжнародні установи.

Неодноразово своїми противниками гендеристи проголошували християн, мусульман, юдеїв, політичних консерваторів.

Тобто гендеризм хоча й має ознаки сектантського менталітету, у вужчому своєму значенні не формує секти, але є однією з модерних тоталітарних ідеологій.

96. У сучасній Російській Православній Церкві помітно стільки сектантських виявів, що постає запитання, чи безпечно до неї ходити?

– Відповідь на це запитання я розпочав би з кінця. Насамперед

Обережно, секти!

(Продовження, початок у «Меті» № 7/116 за вересень 2015 р.)

потрібно наголосити, що греко-католик, який має можливість молитися в греко-католицькій церкві, але відвідує православну – грішить проти єдності Церкви. Також варто зазначити, що якщо греко-католик перебуває на теренах, де немає греко-католицької церкви, він має обов'язок відвідувати католицьку церкву іншого обряду – римо-католицьку, вірмено-католицьку, маронітську, мелхїтську католицьку, коптійську католицьку та інші. Не слід ігнорувати цих зауваг. Відвідувати православну церкву можна лише тоді, коли в околиці немає католицького храму.

Також не варто ігнорувати й того, що московське православ'я має серйозні внутрішні поділи і проблеми із псевдоправославними сектами, які діють усередині цієї Церкви, часто не натрапляючи на опір в її рядах. Тому без нагальної та серйозної потреби усе ж таки не рекомендував би відвідувати храми цієї конфесії. В Україні можемо навіть спостерігати діяльність груп, які, діючи всередині православних Церков, поширюють різні страшні історії про прихід Антихриста, про кінець світу, який ось-ось настане. Або й відверто ширять антиукраїнські ідеї, густо замішані на російському шовінізмі.

Не варто, крім того, забувати, що православні священики на місцях дуже часто вважають греко-католиків не просто ворогами, а навіть нехристиянами. І такі випадки, на жаль, непоодинокі, особливо на Східній Україні. На мою скромну думку, не варто наражати себе на різні неприємні зіткнення лише заради цікавості.

Не бажано без потреби відвідувати некатолицький християнський храм і для участі у богослужіннях, бо тоді ви ставите під загрозу власну віру. Люди часто без роздумування вдаються до подібних авантур, починають шукати чогось іще, чогось, чого їм начебто бракує в рідних греко-католицьких храмах. Зазвичай ці пошуки до нічого доброго не приводять. Бо якби ми добре знали усе, що нам, як вірним, пропонує вселенська спільнота Католицької Церкви, то подібні пошуки були б непотрібними. Часто люди відкидають можливість поглибити знання про власну віру, власну Церкву, а вдаються до пошуків у місцях, де не варто чогось шукати. Адже саме Католицька Церква єдина з усіх релігійних установ має усі необхідні для людського спасіння інструменти. В інших релігіях їх або немає, або там є їхній суттєвий брак. Тому перед тим, як вдатися до релігійних пошуків, варто, принаймні, спробувати задовільнити свої релігійні потреби в Церкві, якій сам Бог дав увесь необхідний

інструментарій, щоб непомітно провадити людей через духовне зростання шляхом спасіння.

97. Книжковий ринок переповнений усілякими вченнями С.Лазарева, В.Синельникова, М.Норбекова, Луле Вілми, Ауїзи Гей, утворюються групи і школи їхніх прихильників. Ці автори пропонують психологічні техніки, афірмації, перепрограмування, діагностики карми. Що за цим криється?

– Суспільно-історична епоха постмодерну, яка навіть в Україні добігає кінця, почала вибивати людям ґрунт з-під ніг – руйнування традиційного світогляду, крах великих суспільно-політичних теорій викликає в суспільстві роздратування, розчарування і непевність. Більша частина суспільства старається сховатися від цього, шукаючи насолоду. Але ця втеча не здатна заповнити внутрішнього світу людини. Тому люди часто намагаються наповнити своє життя сенсом через використання різних психологічних та псевдопсихологічних засобів, які багато всього обіцяють. Оскільки подібні вчення претендують на науковість (хоча насправді не мають до науки жодного стосунку), то у частини людей складається враження, нібито вони ефективні і корисні. Але не варто забувати, що подібні школи на Заході не зарекомендували себе з доброго боку.

Так звана діагностика карми з наступним її чищенням – це справжній окультний обряд, який відкриває людину на вплив злих сил.

98. Сьогодні звичною справою є запрошення на різні психологічні тренінги, на яких вчать, як не піддатися тисковим та маніпуляціям інших, а натомість самому навчитися маніпулювати іншими. Чим загрожує такі навчання? І як християнин може захиститися від них у навколишньому світі?

– Насамперед християнинові, незалежно від його конфесійної приналежності, категорично протипоказано відвідувати подібні тренінги і курси. Оскільки будь-яка маніпуляція людиною зводить її на рівень предмета власних інтересів, заперечуючи унікальність кожної особи. Христос помер за кожну людину. І тому вартість кожного життя, кожної особи – це кров Христова. Маніпуляція людиною знецінює цю неймовірну вартість людини. Тому кожен, хто маніпулює іншим, грішить проти Божої любові, навіть якщо він маніпулює з добрими намірами. Маніпуляція ніколи не може бути оправданою.

(Далі, у наступному числі «Меті»)

Молитва за мир Святішого Отця Папи Венедикта XV

(Продовження, початок – на 14 стор.)

Стривожені жорстокою війною, що загрожує народам і країнам, прибігаємо до Твого серця, повного любові, як до найпевнішого пристановища. До Тебе, Боже милосердя, благаємо з глибини душі: відверни цю страшну кару! До Тебе, Царю світу, звертаємося в гарячій молитві: подай нам скоро бажаний мир! З Твого Божого Серця послав Ти на весь світ святу любов, щоби відступила від людей всяка незгода, всяке людське нещастя. Нехай буде милосердне Твоє серце над нами і хай запанує тільки любов.

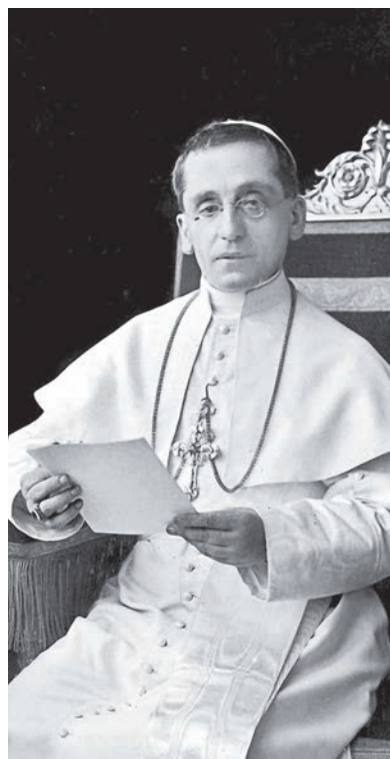
Коли Ти перебував на землі, Твоє серце було милосердне. У цей час тяжкої загрози, що нависла над нами, змилосердися над нашими матерями, що стривожені і зажурені долею своїх синів; змилосердися над багатьма родинами, що залишилися без

свої батьків; змилосердися над народами Європи і світу, для яких нависла страшна загроза.

Надихни володарів і народи бажанням миру; вчини, щоби припинилися війни, що роз'єднують народи, дай, щоби любов знову єднала всіх людей, бо Ти ціною Своєї Крові всіх їх зробив братами! Як Ти колись з любов'ю вислухав благання апостола Петра: «Рятуй нас, Господи, бо погибаємо!» – і звелів бурхливим морським хвилям втихомиритись, так і нині просимо Тебе: вислухай ласкаво нашу покірну молитву і поверни стривоженому світові знову мир і спокій.

І Ти, Всеблаженна Діво Маріє, що завжди допомагала нам у часи найбільшого горя, допоможи нам і тепер! Хорони і рятуй нас! Амінь.

1915 рік, 1 жовтня

«Війна консолідувала наш народ та мобілізувала Церкву», – владика Богдан (Манишин) в ефірі «Живого ТБ»

Які виклики ставить перед Церквою війна, обговорювали в прямому ефірі програми «Відкрита Церква. Діалоги». Своїми думками і переживаннями з глядачами поділився владика Богдан (Манишин), єпископ-помічник Стрийської єпархії, керівник Ради душпастирства у кризових ситуаціях при Патріаршій курії УГКЦ.

– Війна і мир – це дві паралельні прями, які ніколи не перетнуться. Війна накладає відбиток і ставить особу перед екзаменом. Саме тому важливо не опускати рук і не втрачати запалу до боротьби.

Війна виявила як наші добрі сторони, так і недоліки, над якими нам варто працювати, і спонукає нас вчитися. Найкращі риси, які

проявилися в нашого народу, це відповідальність за чуже життя, солідарність і небайдужість, а також відкритість до тих, хто терпить.

Війна вплинула на кожного з нас по-своєму. Вона консолідувала наш народ. Навіть більше – мобілізувала нашу Церкву до вчинення добрих діл.

Кожен християнин має знати, що він також є воїном Христовим. Господь вмє поставити завдання набагато краще від будь-якого полководця. Ми маємо право себе захищати. Ми маємо обов'язок захищати тих, хто є за нами. Однак повинні чинити це без ненависті, наскільки це можливо.

Ворог, який воює проти нас, не потребує нашого прощення. Він не потребує нашої простягнутої руки, не потребує йти на діалог, на який ми його кличемо. Проте Ісусові важливо, щоб у нас не ввійшла та ненависть, з якою ворог воює проти нас, і ми не стали гіршими, ніж ті, проти кого воюємо, – щоб та ненависть, носієм якої є наш ворог, не взяла нас у полон і ми не стали від неї залежними.

Помста не принесе християнину миру. Але молитва за ворогів є першим кроком до прийняття любові, яку Господь дав нам на хресті, коли молився за тих, хто Його розпинав. Вона «тримає небо» та спиняє кулі.

Координаційна рада душпастирства в кризових ситуаціях була покликана для того, щоб координувати діяльність комісій у нашій Церкві, які відчули поклик відповісти на потреби війни. Ми загалом крокуємо у трьох напрямках – це реабілітація, формація та супровід.

Я хочу подякувати тим, хто надає допомогу нашим бійцям, бо ви є образом милосердного Христа. Я хочу подякувати командирам, які люблять свого солдата, котрі моляться за нього, котрі приймають наших капеланів і в тих умовах війни хочуть створити дім на передовій. Бажаю всім бійцям, щоб вони завжди пам'ятали, що в них є родини, що в них є дім і що вони в цьому домі будуть люблені.

Джерело: Департамент інформації УГКЦ

лише одне: в мені було величезне прагнення жити по-християнськи.

Я почала ходити на цикл неокатехуменальних катехиз, бо мене зацікавив текст запрошення: «Якщо твій зв'язок розпадається, якщо хочеш пізнати Христа – приходи». А я хотіла.

Контакт зі словом Божим усвідомив мені, чим насправді є віра, і дозволив мені спокійно пережити смерть мами. Перебування з людьми у спільноті допомогло мені прийняти рішення про відкликання заяви на розлучення і пробачити своєму чоловіку. Спочатку, коли я почула від нашого катехита, що маю пробачити і просити про пробачення в свого чоловіка, то подумала: «Що він таке говорить?! Що він може знати про мене і мої проблеми?» Я була переконана, що це чоловік має просити в мене пробачення, і то – на колінах! Але щось казало мені повністю довіритись, йти вперед, до кінця. Я усвідомила собі, що також небезвинна, неодноразово ранила свого чоловіка словом, відсутністю ніжності та розуміння. Я зрозуміла, що насправді означає дозволити Ісусу «народитись в моєму серці», і яке значення мають слова про «вмирання для іншої людини». Я зрозуміла, що маю відмовитись від своїх еґоїстичних потреб, своєї завжди «правильної» точки зору, шукання лише приємності для себе.

Чудово пам'ятаю здивування всіх у залі суду, коли під час розгляду нашої справи про фізичне і моральне знуцання над сім'єю ми разом із сином сказали, що пробачаємо і просимо про відхилення розгляду справи. Усі були спантеличені: і суддя, і родичі, і знайомі. А ми з Петром були щасливі, камінь нам впав із серця.

Пригадую, скільки колись було ненависті, злості, непробачення до чоловіка і всього світу. Свідомість «програного життя» пригнічувала мене. І пригадую, що коли запросила до свого життя Господа Ісуса, усі ці негативні почуття, які були в моєму серці, зникли. «Прийдіть до Мене всі втомлені й обтяжені, і Я облегу вас» (Мт. 11, 28). Я майже фізично відчула усю правду цих слів і зрозуміла, що кожне слово, сказане Ісусом, є Дорогою, Правдою і Життям.

Змінити іншу людину, якою би злою, підступною, зіпсованою вона не була б, можливо лише завдяки любові. Саме цього мене навчив Ісус і саме цього від мене очікував. Я зробила те, до чого сама ніколи не була б спроможна, якби не Його міць. Найбільше я прагнула бути хоча би трішечки схожою на Нього, прагнула йти Його слідами.

Я попросила вибачення у свого чоловіка і почала дивитися на нього зовсім інакше. Він був здивований. Він побачив, що я змінилися, почав разом зі мною брати участь у Євхаристії і після кількох років нарешті приступив до Тайни Покаяння (сповіді). Його ставлення до сина цілком змінилося, він став більш відповідальний, більш врівноважений, спокійний. Не п'є вже три роки. З повагою говорить про священників і Церкву, чого не було раніше. Ми тепер усе робимо спільно, багато розмовляємо (...).

Ми мріємо про те, щоб наш син бачив у нас людей, яких змінив Господь, які доброзичливі один до одного, які живуть Євангелієм щодня. Те, що ми піднялися з такої ситуації, в якій опинилося наше подружжя, було можливим лише за допомогою Бога. «Ярмо бо моє солодке» (Мт. 11, 30). Саме цього ми досвідчили. Розуміємо, що найважливішим у житті є Господь Бог, родина, сердечні, теплі стосунки з іншою людиною.

Усім, хто зустрічається з проблемами у своєму подружжі, хочу сказати лише одне: «Розлучення – це ворота до пекла». Слід про це пам'ятати. Кожне подружжя є святим, нероздільним в Божих очах, і варто докладати усіх зусиль, щоб його врятувати. Господь ніколи не залишає людину сам-на-сам з проблемами. Ніколи!

Кася

Джерело: www.truechristianity.info

ЗАГАЛЬНОЦЕРКОВНИЙ РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР "НАЗАРЕТ"

ДОПОМОГА ЗАЛЕЖНИМ ВІД АЛКОГОЛЮ, НАРКОТИКІВ ТА АЗАРТНИХ ІГОР

ПРОГРАМА ЗРЦ "НАЗАРЕТ" БАЗУЄТЬСЯ НА МОДЕЛІ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СПІЛЬНОТИ ТА ВКЛЮЧАЄ В СЕБЕ ТАКІ ЕЛЕМЕНТИ:

- ☑ ПРОГРАМА "12 КРОКІВ"
- ☑ ГРУПОВА ТА ІНДИВІДУАЛЬНА ПСИХОТЕРАПІЯ
- ☑ ДУХОВНЕ ЗРОСТАННЯ
- ☑ ФОРМУВАННЯ НОВИХ ЦІННОСТЕЙ
- ☑ АКТИВНИЙ ВІДПОЧИНОК
- ☑ СІМЕЙНА ТЕРАПІЯ
- ☑ ПРАЦЯ З РІДНИМИ

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ:

TEL: 0 (99) 661 66 78
 TEL: 0 (63) 554 87 78
 TEL: 0 (67) 679 05 06
 E-MAIL: RC.NAZARET@UKR.NET
WWW.NAZARET.ORG.UA

ТАК ОЧЕВИДНІ ЧИННИКИ ЯК ІЗОЛЯЦІЯ ВІД ПАТОЛОГІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА, ЗДОБУТТЯ НЕОБХІДНОГО ДОСВІДУ І НАДБАННЯ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК, НОВІ ЗНАЙОМСТВА, ПОСТІЙНА ПІДТРИМКА, МОЖЛИВІСТЬ ПРОДОВЖЕННЯ НАВЧАННЯ ПІСЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ КУРСУ – Є ВЕЛИЧЕЗНОЮ ПЕРЕВАГОЮ ЗРЦ "НАЗАРЕТ"

Танцівниця без ноги. «Іноді з добрими людьми стаються прикрі речі»

Габі Шулл було 9 років, коли лікар повідомив їй про драматичний діагноз. Її мрії про танець вмиг зазнали краху.

Одного дня у 2011 році вона впала на ковзанці. Кілька синців та набряк нагадували звичайний забій. Але біль у нозі не минав, тому батьки привели Габі на рентген. Спочатку лікарі запідозрили перелом, але результати обстеження вказали... на рідкісну пухлину кістки – остеосаркому. Ця новина шокувала батьків дівчинки.

Лікар мусив повторити те, що сказав, бо я не вірила своїм вухам, – призналася в одному з інтерв'ю мама Габі, Деббі.

Дівчинка боялася і запитувала, чому це спіткало саме її.

Знаєш, іноді і з добрими людьми стаються прикрі речі... Ми не знаємо, чому. Але мусимо докласти всіх зусиль, щоби через це пройти, – відповіли тоді батьки.

Порятунок життя дівчинки полягав у ампутації частини ноги. А на той час уже три роки маленька американка захоплювалася... балетом. Як же танцювати без ноги? Здавалося, що кількарічна балерина буде змушена розпрощатися з тим, що любила найбільше.

Під час лікування зажевіла надія: кількомісячна хіміотерапія зменшила пухлину до розміру, при якому можна було оперувати. Це допомогло врятувати стегно і стопу Габі. Під час

операції лікарі поєднали їх між собою так, що п'ятка замінила коліно.

Що спонукало дівчинку вибрати таку нетипову операцію?

– Думка, що завдяки цьому я зможу танцювати, – відповіла вона.

Сьогодні, через п'ять років, Габі є там, де хотіла бути – на сцені. Ротаційна ампутація ноги дозволила виготовити протез, що дає можливість ходити і найважливіше – танцювати. 14-

сують її незвичайну історію. Нічого дивного – ця тендітна темноволоса дівчина випромінює величезну міць і силу духу.

У першому показі після ампутації Габі вражає танцює свою нелегку історію. Вона демонструє біль, з яким боролася після виходу з лікарні і коли тренувалася ходити з протезом. Можна побачити її велику силу і наполегливість, що, попри страх, вже за рік дозволило їй повернутися до тренувань на паркеті. А ще можна побачити надзвичайну любов до танцю, що, так би мовити, здійснила чудо і дарує посмішку на її обличчі.

Що допомогло Габі пережити це страждання?

– Я дуже багато молилася і намагалася думати оптимістично, – розповідає вона в одному з роликів в інтернеті.

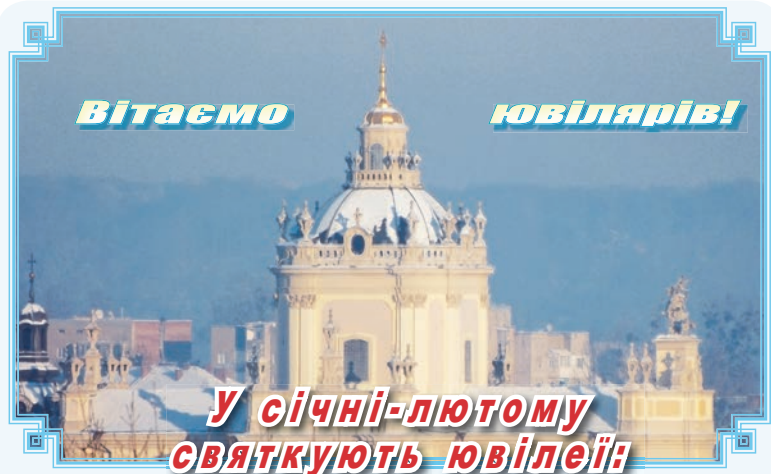
Також Габі отримала велику підтримку від рідних – сестер і батьків.

Надихають до хореографії і всі діти, хворі на рак: таким чином Габі хоче подати надію хворим та їхнім батькам і показати, що знову можна кататися на роликах, плавати і підійматися по стінці. Як сказала відважна танцівниця у одному з інтерв'ю: «Якщо я можу подолати рак, жити з протезом і навчитися знову робити те, що раніше, то вірю, що можу зробити все».

Переклад:
Ольга ГАЙСЕНЮК,
«Aleteia»

річна Габі знову танцює на конкурсах, виступає перед публікою у гуртах і сольно. Її улюблені стилі – це балет (для якого вона одягає спеціальний протез, «взутий» у балетку), хіп-хоп, сучасний танець і джаз. Як вона себе презентує у них? Можна побачити у YouTube – там багато записів з її виступами. Безліч людей переглядає їх, а медіа усього світу опи-

Вітаємо

ювілярів!

У СІЧНІ-ЛЮТОМУ СВЯТКУЮТЬ ЮВІЛЕІ!

25-річчя священства – о. Василь Коханевич (07.02)
25-річчя священства – о. Володимир Рудь (10.02)
25-річчя священства – о. Михайло Проньків (10.02)
20-річчя священства – о. Андрій Дубан (09.01)
20-річчя священства – о. Іван Нижник (12.02)
20-річчя священства – о. Іван Михайлевський (12.02)
20-річчя священства – о. Ігор Дмитерко (15.02)
15-річчя священства – о. Степан Грицан (02.02)
5-річчя священства – о. Михайло Кушнір (24.02)

65-річчя уродин – о. Богдан Савчук (31.01)
60-річчя уродин – о. Микола Семенович (01.02)
55-річчя уродин – о. Орест Фредина (20.02)
50-річчя уродин – о. Інокентій-Зеновій Волошин (19.02)
45-річчя уродин – о. Андрій Дикий (04.01)
40-річчя уродин – о. Ігор Никифорок (11.02)
40-річчя уродин – о. Юрій Чудяк (17.02)
35-річчя уродин – о. Богдан Козут (03.01)
35-річчя уродин – о. Тарас Байцар (12.02)

Курс приготування наречених

До святого Шайнства Подружжя
при Львівському Архiepархіальному
Центрі у 2018 році

Початок кожного нового курсу припадає на:

15 січня	16 липня
29 січня	6 серпня
26 лютого	27 серпня
19 березня	17 вересня
16 квітня	1 жовтня
7 травня	22 жовтня
21 травня	5 листопада
4 червня	26 листопада
2 липня	

Зустрічі відбуваються за адресою:
пл. Св. Юра 5

Початок о 19.00 ном. тел 0673704696

Попередньо записуватись не потрібно!
Запис проводиться на першій зустрічі кожного курсу

Реколекційно-Відпочинковий Центр «Світлиця» – це унікальний та прекрасний комплекс Львівської Архiepархії УГКЦ

Центр розташований у мальовничій лісовій зоні Львів-Брюхович, лише 11 км від центру Львова та 15 км від міжнародного аеропорту «Львів» ім. Данила Галицького. Він побудований у 1987 році. У 2006 році Центр було реконструйовано і переобладнано у відповідності з усіма сучасними вимогами.

У нас Ви знайдете все необхідне для кордочасного проживання та проведення реколекцій, семінарів, тренінгів, конференцій, дитячих та юнацьких таборів, сімейного відпочинку, святкування різних урочистостей, приватних обідів та інших зустрічей.

SVITLYCIA.ORG.UA

ДО ВАШИХ ПОСЛУГ:

- 49 номерів класу «Стандарт» та «Люкс» (вміщає понад 100 осіб)
- трапезна «Світлиця»
- 4 конференц-зали
- капличка блаженного священномученика Микити Будки
- відкрита літня тераса та альтанка
- волейбольне та баскетбольне поля, дитячі гойдалки, кімнатами відпочинку з більярдом і настільним тенісом
- стоянка для автомобілів та автобусів (з цілодобовою охороною)

Привітний персонал, приємні умови та доступна ціна зробить Ваше перебування у нас незабутнім!

Україна, 79491,
Львів-Брюхович,
вул. Широка, 4
тел.: (380-32) 244-81-02
тел./факс: (380-32) 244-81-09
info@svitlycia.org.ua

Унікальний та прекрасний комплекс Львівської Архiepархії УГКЦ

SVITLYCIA.ORG.UA

Свідоцтво про реєстрацію
КВ 4266

Над випуском працювали:

головний редактор:
о. Богдан ЛУКОВСЬКИЙ,
Заступник редактора:
Олена КУНИНЕЦЬ
літературний редактор
Святослав СМУК,

більше редактор і технічний редактор
Вячеслав ЧИЖЕВСЬКИЙ.

При передруку матеріалів посилання на газету «МЕТА» обов'язкове!

Відгуки та пропозиції надсилати на адресу:
площа св. Юра, 5, м. Львів,
Україна, 79000,
тел. +38(032) 233-40-73;
e-mail: meta.ugcc@gmail.com
meta_ugcc@ukr.net
http://www.meta-ugcc-lviv.com

Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати матеріали. За достовірність фактів відповідає автор.

Рекламні оголошення приймаються вичитаними і відредагованими рекламодавцем. Матеріали не рецензуються і не повертаються. Редакція може не поділяти думку автора.

Друк: ПрАТ «Видавничий Дім «Високий Замок»
Тираж: 5000 примірників, Замовл. № _____